

PARLAMENT DE CATALUNYA

Presidència
de l'honorable senyor Joan Casanovas

DIARI DE SESSIONS

Sessió del dia 9 de juliol del 1936

SUMARI

A un quart de sis i dotze minuts de la tarda s'obre la sessió, sota la presidència de l'honorable senyor Joan Casanovas.

És llegida i aprovada l'acta de la sessió anterior.

Lectura d'un Projecte de Llei concedint una pensió vitalícia al doctor Cèsar Comas i Llaberia.
Passa a la Comissió corresponent.

Lectura del dictamen de la Comissió de Finances sobre el Projecte de Llei relatiu a l'aprovació del Pressupost extraordinari d'Obres i Sanejament i del també extraordinari d'ampliació del de liquidació de crèdits del 1934, formulats per l'Ajuntament de Barcelona.

Ordre del dia:

Precs i preguntes.

El senyor Riera anuncia una interpellació a l'honorable senyor Conseller d'Economia i Agricultura sobre el problema vinícola.

S'adhereix al prec del senyor Riera el Diputat de Lliga Catalana senyor Carreres i Artau.

Interpellació sobre la vigència del Decret del 2 de setembre del 1933.

Explana la interpellació el senyor Fronjosà.

(Durant la intervenció del senyor Fronjosà ocupa la Presidència l'honorable Vice-president primer, senyor Jaume Serra i Húnter.)

Resposta de l'honorable senyor Conseller de Treball.

Se suspèn el debat.

Ordre del dia per a la sessió de divendres.

S'aixeca la sessió a un quart de nou i deu minuts de la vetlla.

A un quart de sis i dotze minuts de la tarda s'obre la sessió, sota la presidència de l'honorable senyor Joan Casanovas.

Al Banc Roig hi ha els honorables senyors Consellers de Sanitat i Assistència Social i de Treball.

És llegida i aprovada l'acta de la sessió anterior.

Lectura d'un Projecte de Llei concedint una pensió vitalícia al doctor Cèsar Comas i Llaberia

(Un senyor Secretari dóna lectura al següent

«DECRET

Com a President de la Generalitat, a proposta del Conseller de Sanitat i Assistència Social i d'acord amb el Consell Executiu,

Decreto :

El Conseller de Sanitat i Assistència Social és autoritzat per a presentar al Parlament de Catalunya un Projecte de Llei concedint una pensió vitalícia de 6,000 ptes. anuals al doctor Cèsar Comas i Llaberia.

Barcelona, 11 de juny del 1936. — Lluís Companys. — El Conseller de Sanitat i Assistència Social, M. Corachan.»

(L'honorable senyor Conseller de Sanitat i Assistència Social passa a ocupar la tribuna de Consellers i llegeix el Projecte de Llei que segueix :)

«AL PARLAMENT DE CATALUNYA

Havent estat sotmesa al Govern de la Generalitat una petició dels metges radiòlegs de Catalunya respecte del cas del doctor Cèsar Comas i Llaberia, introductor dels Raigs X a la nostra terra, al qual ha calgut amputar un braç com a conseqüència d'una malaltia contreta a causa del maneig d'aparells radiòlegs durant la major part de la seva vida ;

En atenció als meritoris serveis prestats a la ciència pel doctor Cèsar Comas i Llaberia en una època en què desconeixia encara la protecció contra els efectes de les radiacions, així com els treballs realitzats per l'esmentat doctor als Hospitals Clínic i de la Santa Creu i Sant Pau ;

I amb el desig d'honorar el doctor Cèsar Comas i Llaberia com a víctima de la ciència i en la mesura de les possibilitats pressupostàries de la Generalitat de Catalunya,

El Conseller de Sanitat i Assistència Social, d'acord amb el Consell Executiu, té l'honor de sotmetre a la deliberació del Parlament el següent

Projecte de Llei

Article únic. És concedida al doctor Cèsar Comas i Llaberia una pensió vitalícia de 6,000 pessetes anuals, amb càrrec al Pressupost del Departament de Sanitat i Assistència Social, pels

meritoris serveis prestats per l'esmentat doctor a la ciència catalana com a introductor dels Raigs X a la nostra terra.

Barcelona, 11 de juny del 1936. — Lluís Companys. — El Conseller de Sanitat i Assistència Social, M. Corachan.»

(Passa a la corresponent Comissió.)

Lectura del dictamen de la Comissió de Finances sobre el Projecte de Llei relatiu a l'aprovació del Pressupost extraordinari d'Obres i Sanejament i del també extraordinari d'ampliació del de liquidació de crèdits del 1934, formulats per l'Ajuntament de Barcelona

(Un senyor Secretari dóna lectura al següent

«DICTAMEN

Reunida la Comissió Permanent de Finances, sota la presidència del senyor Pere Cerezo i Hernàez, actuant de Secretari el senyor Francesc Farreres i Duran i amb assistència de suficient nombre de Vocals, per tal de dictaminar sobre un Projecte de Llei relatiu a l'aprovació del Pressupost extraordinari d'Obres i Sanejament i del també extraordinari d'ampliació del de liquidació de crèdits del 1934, formulats per l'Ajuntament de Barcelona, acorda, per unanimitat, sotmetre a l'aprovació de la Cambra el següent

Projecte de Llei

Article únic. És autoritzat el Conseller de Finances perquè pugui aprovar els Pressupostos extraordinaris d'Obres i Sanejament i d'ampliació de l'extraordinari de liquidació de crèdits del 1934 amb la refosa dels Pressupostos extraordinaris anteriors, o sigui el d'Eixampla del 1927, el refós del 1932 i el de liquidació del 1933, formulats per l'Ajuntament de Barcelona, d'import, respectivament, 48.710,000 i 17.300,000 ptes.

Palau del Parlament, 9 de juliol del 1936. — El President, Pere Cerezo i Hernàez. — El Secretari, Francesc Farreres.»

ORDRE DEL DIA

Precs i preguntes

Anunci d'una interpellació sobre el problema vinícola

El Sr. PRESIDENT : Té la paraula el senyor Riera per a fer un prec.

El Sr. RIERA : Senyors Diputats, senyor President del Parlament : M'aixeco per a anunciar un prec, més ben dit, per a anunciar una interpellació al senyor Conseller d'Economia i Agricultura.

Aquesta interpellació és per a parlar del problema vinícola. Jo crec que a tots els sectors de la Cambra, exclusivament a tots, interessarà d'una

manera especialíssima mirar si entre nosaltres i el Govern arribem a una conclusió en els termes de la crisi que està passant el problema del vi. Jo desitjaria d'una manera especialíssima que el senyor President de la nostra Cambra traslladés aquest prec d'interpellació a l'honorable senyor Conseller d'Economia i Agricultura perquè es pugui portar a terme com més aviat possible, convençut que amb aquesta interpellació el Parlament farà una bona tasca per a Catalunya. Res més.

(*Entra l'honorable senyor Conseller de Governació.*)

El Sr. PRESIDENT: La Mesa traslladarà el prec del senyor Riera a l'honorable senyor Conseller d'Economia i Agricultura.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Demano per parlar.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Carreres i Artau.

El Sr. CARRERES I ARTAU: Senyors Diputats: Jo he demanat la paraula per a adherir-me al prec que tan oportunament ha formulat el senyor Riera, perquè també aquesta Minoria té repetides instàncies perquè aquest problema del vi es plantegi amb tota l'amplitud i amb tot l'interès que requereix.

Interpellació sobre la vigència del Decret del 2 de setembre del 1933

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Fronjosa.

El Sr. FRONJOSA: Senyors Diputats: Avui em veig en la necessitat, en nom de la Minoria Socialista, d'adreçar unes paraules al meu vell amic, a l'antic company de passades lluites, el qual m'honora i em distingeix amb la seva amistat i que no voldria que aquesta interpellació pogués interpretar-la com una cosa que va en contra d'ell personalment. Voldríem nosaltres que aquesta interpellació l'acceptés com un bon desig de col·laborar en l'obra de Govern de la Generalitat. Jo, personalment, col·laboro modestament des d'aquest banc de l'oposició en la tasca feixuga que està desenrotllant des de la Conselleria del Treball.

(*Entra l'honorable senyor Conseller de Justícia i Dret.*)

Volem fer una afirmació abans de començar la nostra interpellació. És que, sigui el que es vulgui el criteri que es tingui i l'opinió que s'hagi pogut formar el poble de Catalunya de l'actuació del senyor Conseller de Treball en la regulació de les pugnes entre el proletariat i la burgesia, difícilment avui es trobaria un militant del seu partit que pogués exercir amb més possibilitat d'encert el Departament que ell ocupa, perquè difícilment també es trobaria avui un home en el partit on ell milita que hi posi la quantitat de cor, la quantitat de voluntat que ell hi posa. Així, doncs, les nostres primeres paraules siguin de manifestació espontània de l'afecte cordial que sentim pel company Barrera.

Però en aquests moments hem de fer unes objeccions que creu necessàries la classe treballadora. Sabem que ell les acollirà per a donar l'impuls necessari a la legislació vigent de Cata-

lunya, que, precisament, està molt lluny de complir-se a satisfacció de la classe treballadora. Ja sabem nosaltres que no tot depèn d'ell, però també sabem que ell pot fer-hi el suficient perquè aquesta legislació sigui completa. Tal vegada manca, per a aconseguir això, que nosaltres, públicament, amb el to cordial i afectuós en què volem desenrotllar aquesta intervenció, li fem veure les falles que notem d'entre els nostres llocs de militants dels quals fa temps que ell n'està apartat. Creiem que ell segurament acollirà, copsarà i interpretarà la sinceritat de les nostres paraules i la rectitud de la nostra intenció.

No és nova, senyors Diputats, la nostra disconformitat amb l'art. 6.º de l'Estatut en el que fa referència a la legislació social. Catalunya, en això, com en altres coses, no és completament autònoma. Catalunya només té la facultat d'aplicar les lleis que la República dicta en matèria social i, en canvi, no pot legislar pel seu compte en aquest terreny. Quan es parla d'una possible reivindicació de drets a la Catalunya autònoma, quan tothom parla del dret de Catalunya a tenir l'ensenyament, nosaltres hi estem conformes, però en la nostra consciència servem el propòsit de què quan es parli de la revisió de l'Estatut, en el moment que sigui oportú plantejar-la, nosaltres plantejarem també el dret de Catalunya a legislar en matèria social. (*Mostres d'aprovació entre els senyors Diputats de la Minoria Socialista i entre alguns senyors Diputats de la Majoria.*)

No hi ha ningú que pugui ésser primer que Catalunya en aquestes qüestions. No es poden pretxar convenis de caràcter internacional. Si algun proletariat hi ha zelós dels seus drets, si algun proletariat hi ha a Espanya que hagi demostrat que sap defensar els seus drets, és precisament el proletariat de Catalunya, aquest proletariat que no necessita mentors per a defensar els seus drets. Però si no estem conformes amb els migrats drets de Catalunya en matèria social, més disconformes encara estem amb la interpretació que es dóna al Decret del 2 de setembre del 1933 que fa el traspàs de la facultat a la Catalunya autònoma de controlar i d'aplicar la legislació social.

Anem a centrar les nostres paraules en dos fets principals: Primer, en realitat no podem parlar d'altra cosa que de la cosa traspassada, segons aquest Decret que hem acabat d'esmentar.

Segons el Decret del 2 de setembre del 1933, dels quatre apartats que constitueixen tota la legislació social de la República, solament la meitat, o sigui dos apartats, han estat traspassats a Catalunya, i, encara, el primer, senyors Diputats, no ha estat traspassat, ha estat una ficció de traspàs.

Començarem per aquesta banda, que és la part d'assegurances socials. Nosaltres, des d'ací, protestem del traspàs simulat que es va realitzar i demanarem que aquest traspàs, com altres, siguin revisats, i el que va ésser un dia una ficció sigui autenticitat, que allò que un dia, en lloc de traspassar-se a la Generalitat, va ésser traspassat a la Caixa de Pensions per a la Velleja i d'Estalvi, sigui en realitat traspassat a la Generalitat de Catalunya.

El dia 28 de gener de l'any 1933, el *Butlletí Oficial de la Generalitat de Catalunya* va publicar

el Decret que posava en vigor l'acord de la Comissió Mixta relatiu al traspàs de serveis de règim d'Assegurances socials, l'execució dels quals, segons l'Estatut de Catalunya, correspon a la Generalitat. Diu l'art. 1.er d'aquest acord: «El règim de Patronat Social de Previsió establert per la legislació vigent quant al funcionament de l'Institut Nacional de Previsió, s'aplicarà a Catalunya per la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvi i els seus organismes complementaris de Patronat i d'Inspecció.» El traspàs, doncs, senyors Diputats, ja venia prejutjat; el traspàs, en realitat, no es feia a la Generalitat, sinó que se li deia: «Generalitat, aquest traspàs d'Assegurances socials vindrà obligada a què l'administri la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvi.» I, segons un Decret del 7 de març del mateix any, creant un Consell d'Assegurances Socials, la Generalitat quedava en minoria en la Caixa de Pensions; dels catorze representants, dels catorze Vocals, com a mínim, que constitueixen aquest Consell d'Assegurances, la Generalitat només n'hi tenia cinc: un, el Conseller de Treball; els altres quatre Vocals nomenats pel mateix Conseller. Així, doncs, totes les deliberacions d'aquest Consell d'Assegurances Socials ja se sabia quina sort havien de córrer en el moment de produir-se una votació: la Generalitat no podia fer sentir mai el seu pes en les deliberacions d'aquest Consell Superior d'Assegurances, perquè hi estava en minoria, ja que precisament la Caixa d'Assegurances Socials tenia el mateix nombre de representants que la Generalitat, més uns altres representants que a la llarga es veu que també són representants de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvi, més els dos representants de les Illes Balears; és una conseqüència lògica que el Govern de la Generalitat, trobant-se sempre en minoria, qualsevol cosa que volgués plantejar, qualsevol reivindicació que volgués fer, l'havia de sotmetre a la voluntat i a la conveniència dels elements directius de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvi.

(*Entra l'honorable senyor President de la Generalitat.*)

I confirma l'anteriorment dit, demostra que precisament el traspàs no es va fer a la Generalitat sinó a la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvi, el Decret publicat el 26 de setembre del 1933, que diu que la Secció d'Assegurances Socials de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvi és l'organisme social d'assegurances de la Generalitat de Catalunya, és a dir, que això confirma totalment les manifestacions anteriors meves: si la Generalitat avui volgués, a través de la seva Caixa d'Estalvi, a través de qualsevol organisme econòmic o financer que ella pogués administrar-se les Assegurances socials, no podria perquè aquest Decret del 26 de setembre de l'any 1933 determina d'una manera taxativa que la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvi és l'organisme d'Assegurances socials de la Generalitat de Catalunya. La monstruositat, doncs, no pot ésser més manifesta. La Generalitat en aquest aspecte queda reduïda, com un simple comparsa, a la voluntat de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvi.

Quins designis operaven en aquest traspàs que

es va realitzar d'aquesta manera tan anòma? Si nosaltres caléssim fons en el Decret del 17 d'agost del 1934 creant el càrrec de Comissari general d'Assegurances Socials adjunt a la Conselleria de Treball, és molt probable que allí hi veuríem el secret del per què d'aquesta manera de traspasar les Assegurances socials a Catalunya. Aquest Comissari, segons l'art. 3.er, és nomenat pel senyor Conseller de Treball a proposta d'aquell Consell Directiu en el qual es trobava en minoria el Govern de la Generalitat; i el sou del Comissari i les despeses de la Comissaria Social, que funciona als locals de la Conselleria i que treballa a les ordres del Conseller i amb la intervenció del Director general de la Caixa de Pensions, han d'ésser satisfets, segons l'art. 4.er, per la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvi mateixa. Fixeu-vos, senyors Diputats, quina anomalia: l'inspector cobra de la cosa inspeccionada. Jo no sé si la lògica en aquesta qüestió hi juga algun paper; el que jo us asseguro és que és una cosa inexplicable per a qualsevol persona de mitjà bon sentit que l'inspector d'una cosa, l'inspector d'una empresa, d'una collectivitat, hagi d'estar a sou precisament d'aquesta empresa, d'aquesta collectivitat inspeccionada. No hem de plantejar aquí suspicàcies, però indubtablement s'ha d'ésser molt fort d'esperit perquè la moral d'un no es ressenti quan les coses marxen d'una manera tan rara com es preceptua en aquest traspàs.

(*Entra l'honorable senyor Conseller d'Economia i Agricultura.*)

A nosaltres ens hauria plagut més que s'hagués creat un organisme amb la intervenció del senyor Conseller de Treball, amb la intervenció del senyor Conseller d'Economia i amb la intervenció del senyor Conseller de Finances i que hagués estat precisament aquest organisme el que hagués regulat i administrat els cabals que representa — que són molt importants, com ja veurem més endavant — el producte de les Assegurances socials a Catalunya.

Ja sabem la força que donen els diners en aquest règim; sabem també la quantitat d'auxiliars que es poden trobar quan es maneja una quantitat de la importància que maneja la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvi; però nosaltres proposem al senyor Conseller de Treball i al Govern de la Generalitat de Catalunya que vagin a la revisió d'aquest traspàs de serveis. És un moment oportú. Fixin-se els senyors Diputats que estem en un moment de la revisió de tots els traspassos. Després del 6 d'octubre tots els traspassos de serveis foren presos a la Generalitat de Catalunya: Ordre públic, Obres públiques, Contribucions; els mateixos serveis de Treball varen ésser presos a la Generalitat; tots menys un: el de les Assegurances socials. I és que, en realitat, senyors Diputats, les Assegurances socials no han estat mai traspassades a la Generalitat de Catalunya. Ha estat, com deia anteriorment, una ficció de traspàs; i nosaltres, els treballadors, no estem disposats a deixar de reivindicar, tantes vegades com sigui necessari, el dret de Catalunya a l'administració i a l'aplicació dels diners de les Assegurances socials; i nosaltres, encara que no sabem en aquest moment la sort que podrà córrer aquesta interpellació i el

cas que es farà de les nostres paraules, nosaltres prometem solemniament ací que si un dia una contingència, la que sigui, ens proporcionés els mitjans per a poder fer la revisió d'aquest traspàs, nosaltres la faríem, perquè creiem que aquest traspàs ha estat una cosa que es fonamenta en un engany, que pugna amb la Constitució, que pugna amb l'esperit i que, sobretot, possibilita a una empresa no fer allò que l'esperit de la llei vol en matèria d'Assegurances socials.

El capital existent avui per aquest concepte a la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvi és molt difícil de saber. Nosaltres hem procurat investigar a quina quantia arribava; no ho hem pogut saber d'una manera exacta, però sabem que passa dels 75.000.000 de pessetes. I, partint d'aquest suposat, podem afirmar, sense por d'ésser desmentits, que amb l'aportació de la classe patronal, que representa 36 ptes. anuals per obrer; amb l'aportació de l'Estat, que representa 12 ptes. anuals per obrer, considerem, perquè tenim documents i estudis fets sobre aquest particular, que avui els treballadors de Catalunya, als seixanta anys, o sigui rebaixant en cinc anys l'edat del retir, podrien gaudir de 4'50 ptes. cada dia en el moment que per aquesta edat de seixanta anys els hi toqués percebre el retir. ¿Sabeu, senyors Diputats, quan cobraran efectivament els treballadors de Catalunya i d'Espanya quan tinguin seixanta-cinc anys? Cobraran 90 cèntims diaris.

Crec que la cosa no exigeix gaires discursos per a veure'n la diferència, i per això nosaltres tornem a pregar al Govern de la Generalitat que faci tots els possibles, avui que hi ha un Ministre del Treball afiliat al partit d'Esquerra Republicana de Catalunya, al partit governant de Catalunya, que hi ha bones relacions entre el Govern de la República i el Govern de la Generalitat, que es faci una revisió d'aquest traspàs de serveis, perquè precisament nosaltres, si volguéssim allargar la discussió d'aquesta qüestió, podríem dir que moltes vegades la Generalitat s'ha vist tractada despectivament per aquest organisme, que més que tractar-la despectivament l'hauria de tractar amb una reverència i una consideració que precisament no li té.

Una de les altres afirmacions que hem fet és que a Catalunya amb prou feines es compleix, o es compleix malament, la legislació social. Hem dit que començàvem per no complir el Decret del 2 de setembre de l'any 1933. Aquest Decret, en el seu art. 1.er, diu el següent: *Art. 1.º Para la aplicación e inspección en el territorio de Cataluña de la Ley de Colocación Obrera en general, de 27 de noviembre de 1931; de la legislación especial sobre preferencia de empleo de los obreros agrícolas; de la Ley de Asociaciones profesionales de patronos y obreros, de 8 de abril de 1932, y de las diversas leyes que regulan las jornadas y descansos, seguridad e higiene de los trabajadores, según su sexo y edad o la industria en que son empleados y demás condiciones de los contratos de trabajo, así como de la Ley sobre huelgas y paros, de 27 de abril de 1909, se transfieren a la Generalidad las facultades ejecutivas que las mencionadas leyes atribuyen al Ministerio del Trabajo y Pre-*

visión o a cualesquiera otros órganos de la Administración central. Com es veu, a part dels lapsus que té el Decret, les facultats del senyor Conseller de Treball són amplíssimes en matèria de l'aplicació de la legislació. El Decret estableix la manera taxativa com es transfereixen a la Generalitat totes les facultats executives que les denominades Lleis socials atribueixen al Ministeri de Treball i Previsió o a qualsevol òrgan de l'Administració central. Com es veu, doncs, és el traspàs molt complet, tan complet com pugui desitjar-se, ja que no solament la Generalitat pot fer a Catalunya tot el que pot fer el Ministre a la resta d'Espanya, sinó que també pot fer tot allò per al qual es precisen òrgans especials de l'Administració central. De manera que el que no pot fer el Ministre sense haver-ho dit abans, per exemple, al Consell de Treball, a la Comissió interina de Corporacions, al Consell de Corporacions, a l'Institut Social de la Marina, al Patronat de Política Social de l'Estat, pot fer-ho la Generalitat sense traves de cap classe. Es comprèn que ha d'ésser així, ja que d'altra manera al Departament de Treball de la Generalitat de Catalunya s'haurien hagut de crear tots aquells òrgans que moltes lleis consideren indispensables abans de resoldre per part del Ministre.

És clar que també té falles el Decret. És en el que es fa referència a aquesta categoria de Jurats Mixtos menors que es dona a alguns Jurats Mixtos de certes indústries, per exemple de les indústries productores d'electricitat, el Jurat Mixt de Ferrocarrils, el Jurat Mixt de Ports, el Jurat Mixt de Premsa, etc., i aquesta és una de les coses, senyors del Govern, que també s'haurà de procurar rectificar, perquè la pràctica ha demostrat que Catalunya té prou volum industrial per a tenir organismes de caràcter superior, de caràcter definitiu i perquè cada vegada que es plantegen conflictes en els quals intervenen aquestes indústries, cada vegada que s'ha plantejat un conflicte en aquestes indústries, hi ha hagut d'intervenir, necessàriament, la Generalitat, per tal que no prengué proporcions que poguessin pertorbar l'ordre públic en els carrers. ¿Qui va haver d'intervenir l'any 1934 en el conflicte dels obrers de les empreses d'aigua, gas i electricitat, sinó la Generalitat? ¿És que per ventura el Jurat Mixt resident a Madrid, que té categoria superior i definitiva, que segons el Decret del 2 de setembre és l'únic que pot regular d'una manera tal els contractes i les condicions de treball, és que una vegada que la Conselleria de Treball va fer aquell laude, que va passar a ésser Bases, no va haver de desertar necessàriament? I ara mateix, fa pocs dies, hem vist nosaltres un conflicte entre uns obrers ferroviaris i les empreses de M. S. A. ¿Qui va haver d'intervenir en aquell conflicte, sinó el senyor Conseller de Treball? I, no obstant, no podia fer-ho, li estava completament vedat per disposició del Decret del 2 de setembre del 1933. ¿Qui va intervenir també en els conflictes dels obrers portuaris, sinó el mateix Conseller de Treball? Així, doncs, la realitat de l'experiència ens diu que a Catalunya tots els Jurats Mixtos que existeixen han de tenir categories superiors, i les mateixes prerrogatives, la mateixa

sobirania que puguin tenir els Jurats Mixtos de Madrid, que afecten, que controlen i que regulen el treball en aquestes indústries anteriorment esmentades.

Heus ací una altra cosa, senyors del Govern de la Generalitat, senyor Conseller de Treball, que palesa que és un moment oportuníssim per a intervenir en aquesta qüestió i demanar a l'actual Ministre de Treball que rectifiqui aquest apartat del Decret del 2 de setembre, perquè jo crec que si vosaltres en un moment, podríem dir-ne d'indiferència, que es plantegés un conflicte en aquestes empreses us inhibíssi, indubtablement podria derivar en un conflicte d'ordre públic, i com que l'Ordre públic pertany a la Generalitat de Catalunya, si no es volgués subsanar la part petita, haurien, després, de subsanar la part grossa. És una inconseqüència, és una cosa que no lliga que a Catalunya que té la importància industrial que té, haguem d'esperar la vènia dels Jurats Mixtos de Madrid i del mateix Ministre de Treball per a regular els conflictes, volent dir amb això que nosaltres no tenim la capacitat, no tenim les condicions — anava a dir la solvència — per a poder arranjar uns conflictes que puguin sorgir dintre de casa nostra.

Però, malgrat aquestes deficiències que ja en si porta el Decret del 2 de setembre del 1933, la interpretació que se li ha donat, les multiplica, les engrandeix. Com hem vist, el Decret només obliga al Govern de la Generalitat a aplicar les Lleis i els Reglaments complementaris d'aquestes lleis que surtin del Parlament de la República. El que no diu enlloc del Decret és que el senyor Conseller de Treball vingui obligat a acatar els Decrets, i a acatar les ordres i les disposicions complementàries del Ministre de Treball de la República, això no es diu enlloc. I es dóna precisament el cas que moltes vegades des de la Conselleria de Treball de la Generalitat es produeixen col·lapses, es produeixen conflictes perquè s'esperen disposicions aclaratòries i complementàries del Ministre de Treball de Madrid, quan a això a nosaltres no hi ha res que ens hi obligui. Ara mateix, aquest Decret del 29 de febrer del 1936 ha produït un sens fi de conflictes, perquè va tardar a venir per part de la Generalitat aquella disposició que donés la fórmula per a complementar els fells d'aquestes Comissions arbitral; s'hi estigué un temps, perquè es deia que amb aquest Decret del 29 de febrer no hi havia la manera de portar a la pràctica les sentències d'aquestes Comissions, quan això no tenia perquè esperar-ho el senyor Conseller de Treball, ni tenia perquè esperar el Decret. És a dir, que aquest Decret podia haver sortit del mateix Departament de Treball, així com les disposicions aclaratòries.

Nosaltres creiem que mentre el Departament de Treball no aclareixi les falles que hi ha a la legislació social vigent, mentre s'espera que de Madrid vingui això aclarit, s'obrarà amb un criteri provincià i acovardit. Precisament per aquesta manca de coratge, molts dels conflictes que se susciten avui en els organismes que regulen el dret obrer, és perquè es té aquesta interpretació minimalista del Decret del 2 de setembre del 1933. Nosaltres tenim la convicció que res no podria pas-

sar si el senyor Conseller de Treball, quan troba una falla en una llei — que ja veurem després que n'hi ha moltes —, sense anar en contra de l'esperit de la llei dictés tots els Decrets i totes les Ordres i totes les disposicions aclaratòries a fi que aquests lapses existents a les lleis no hi fossin i les coses, dintre dels organismes de dret obrer, poguessin marxar d'una manera més suau de com marxen actualment.

I, ja que parlem de lleis, anem a veure, perquè ha estat una de les nostres afirmacions, com no es compleixen en aquest moment a Catalunya. Hi ha lleis de les quals no se'n compleix absolutament res; exemple: la Llei de Col·locació Obrera. La Llei de Col·locació Obrera té dos articles que són dominants; si aquests articles no es compleixen pràcticament, no es pot complir res més de la Llei. Aquesta Llei de Col·locació Obrera té l'art. 67 i el 68, que jo em permetré llegir, diuen el següent: *El Ministro de Trabajo y Previsión Social, óida la Subcomisión correspondiente del Consejo del Trabajo podrá, por Decreto aprobado en Consejo de Ministros, declarar obligatorio, lo mismo para los patronos que para los obreros, el dar cuenta a las Oficinas de colocación correspondientes de las vacantes que tengan en sus explotaciones los primeros y de la situación de paro en que se encuentren los segundos.* Això, ací — no és un secret per a ningú —, no ha estat mai vigent. Aquest Decret de què parla l'art. 67 podria sortir precisament del Departament de Treball de la Generalitat, perquè — tornem al Decret del 2 de setembre del 1933 —, nosaltres venim obligats a acatar les lleis i els Reglaments de les lleis, però no es diu enlloc que també els Decrets, i si ací manca un Decret per a posar en vigor aquestes Oficines de Col·locació, és precis, doncs, que el senyor Conseller de Treball faci aquest Decret, perquè es dóna el cas que en la immensa majoria dels Municipis de Catalunya no existeixen Oficines de Col·locació, i, per no existir, es poden produir innumbrables conflictes, es pot produir el cas que els treballadors de la localitat es vegin precisament obligats a sofrir una concurrència de mà d'obra d'altres localitats, i ja sap el senyor Conseller de Treball que precisament en un altre article d'aquesta Llei es determinen les condicions de residència que han de concórrer per a treballar en una localitat determinada, i si aquestes Oficines de Col·locació que portin aquest control de temps de residència dels treballadors de la localitat no existeixen, és indubtable que tota aquesta disposició cau per la seva pròpia base.

L'art. 68 diu el següent: *Con los mismos requisitos podrá obligar a que acepten los patronos a los obreros de la correspondiente categoría que les sean propuestos por la Oficina; igualmente podrá obligar a que los obreros acepten los empleos que les proporcione aquélla. Sin embargo, se admitirá la negativa de los patronos a aceptar a los obreros que les proponga la Oficina, siempre que aleguen falta de competencia o de probidad de los obreros y éstas sean comprobadas.* Fixem-nos bé que diu «se podrá obligar», i d'aquí ve la impossibilitat de què jo parlava que els patrons acceptin els obrers de la corresponent categoria inscrits en l'Oficina de Col·locació, per la senzilla raó que no existeixen; i d'aquí es dedueix que

molts treballadors residents a Catalunya, molts treballadors catalans, moltes vegades es veuen suplantats per nou vinguts, cosa que si aquesta Llei es portés a compliment fóra impossible que succeís. Ara mateix tenim en perspectiva aquestes obres dels enllaços ferroviaris; i sempre que es fan obres d'aquesta naturalesa, obres d'aquesta envergadura — recordem-nos del que va ocórrer quan es varen construir els metros a Barcelona — es dona el cas que ve gran quantitat de gent forana i això porta com a conseqüència una concurrència injusta entre els treballadors aclimatats ací i els treballadors que, en ús d'un dret irrenunciable, que és el dret a la vida, cerquen treball on el poden trobar. Però nosaltres hem de vetllar per a aquesta gent que té montada ací una llar, que s'han aclimatat i accepten i entenen i estimen les nostres coses, i, sense voler dir que si nosaltres tenim excés de treball no vulguem proporcionar-lo als que vinguin de fora, és una qüestió elemental i de justícia proporcionar-lo primer als que es troben ja a Catalunya. Doncs bé, en relació a aquestes projectades obres dels enllaços ferroviaris, m'he informat precisament aquesta tarda que s'havia concedit al contractista la facultat d'empliar l'empresa el 65 per 100 dels treballadors que siguin necessaris a mida del seu gust i l'Oficina de Col·locació de Barcelona sols pot optar, sols pot reservar-se el 35 per 100 d'aquests obrers. I això, senyor Conseller, pugna amb la Llei; això no pot ésser, això no figura en cap disposició legal ni es pot acceptar que s'estableixin contractes que prèviament donin a aquests senyors contractistes la facultat per part d'ells de quedar-se amb el 65 per 100 dels obrers que hagin de treballar. Recordem a aquest respecte, com es diu d'una manera ben concluent en l'art. 68 de la Llei de Col·locació obrera, que es pot obligar els patrons a donar treball a aquells obrers que estiguin inscrits a l'Oficina de Col·locació i sols en els casos de falta de competència o de manca de probitat demostrada en el treball pel qual han estat llogats o acceptats, es pot, aleshores, escoltar la veu del patró i rectificar, no la Llei, sinó el procediment i fórmula d'enviar al patró perquè els accepti, els operaris que es necessitin. Però, mentrestant, nosaltres aconsellem al senyor Conseller de Treball que no accepti aquest contracte, perquè pugna amb la legislació vigent. Encara diríem que es pot fer un petit truc. Jo he estat home que he tingut responsabilitat en certes indústries de Barcelona — ho sap el senyor Conseller de Treball — i quan jo volia fer el respecte amb la legislació vigent em posava en contacte amb qui m'hi havia de posar i li enviava els operaris que ell m'havia d'enviar. Ja ens coneixem tots; encara que no siguem advocats també sabem trobar aquestes solucions.

La llei s'ha de complir totalment i inexorablement; i la llei no diu en cap lloc que en el moment contractual els patrons es quedaran amb el 35 o amb el 32 o amb el 65 per 100 dels obrers que els siguin necessaris, i com que això no ho diu la llei, no hi ha perquè respectar-ho.

En aquesta mateixa Llei de Col·locació obrera, per un Decret complementari, es parla de la col·locació dels obrers estrangers. El que passa

avui amb els obrers estrangers és una vergonya. Ens estan fent una competència intolerable. Jo no sóc xovinista, però algunes vegades també m'he vist obligat a treure el nas per les finestres d'Espanya i sé com m'han tractat; no gaire bé. Però no es tracta d'un problema de venjança, sinó de complir la legislació vigent. Jo dic que avui no hi ha cap treballador estranger a Espanya que tingui carta de treball, i tots, absolutament tots, treballen sense carta de treball, perquè aquesta carta de treball als estrangers els hi va ésser demanada pel Ministeri de Treball de Madrid i encara no els hi ha estat retornada. Però, a més d'això, es dona el cas que el que hi ha legislat en matèria de treballadors estrangers no es compleix; avui els nostres enginyers i els nostres arquitectes es troben amb una gran competència en virtut de l'èxode que en molts països centrals d'Europa ocorre per part de gran nombre dels seus treballadors degut a la situació política dominant en aquells països. Jo us diré que la major part de muntadors de motors Diessel que hi ha a Catalunya — em sembla que ningú no em desmentiria si diguéssim que almenys el 90 per 100 — són Ottos, la major part són estrangers. Aquí, a Catalunya, tenim excel·lents muntadors de motors Diessel; però com que fa més illusió, és més bonic tenir un estranger i la situació econòmica ho permet, perquè ha passat aquell temps en què es feien pagar, ara els estrangers solament cobren grans quantitats quan ocupen càrrecs de jerarquia de grans empreses, però la gran majoria treballen per 15 i per 16 ptes., es dona la circumstància, dic, que avui s'està fent als muntadors de màquines de Catalunya una competència que posa molts companys nostres en una situació d'impossible resistència. ¿Per què el senyor Conseller de Treball no aplica les disposicions vigents? Jo li llegiré l'art. 5.º d'aquest Decret vigent que fa referència als obrers estrangers; que diu el següent:

Recibida la documentación señalada en el Servicio de Colocación del Ministerio de Trabajo, éste procederá en la siguiente forma: Publicará en la Gaceta de Madrid el anuncio de solicitarse una carta de identidad profesional para extranjero, especificando el trabajo que éste desea desempeñar y en qué condiciones, dando un plazo de quince días para que todos los españoles que se consideren capacitados y deseen ocupar dicha plaza lo manifiesten por escrito a dicho Servicio, acompañando los certificados o documentos que acrediten tal extremo. Las Delegaciones de Trabajo dispondrán inmediatamente la inserción de tales anuncios en los respectivos Boletines Oficiales de la provincia, y tanto estos Centros como las Oficinas y Registro de Colocación y los Jueces Mixtos de la profesión que corresponda vienen obligados, por los medios de que dispongan, a dar la mayor publicidad posible a los anuncios mencionados; transcurrido el plazo citado, el Ministerio resolverá. Sólo se podrá conceder carta de identidad profesional a extranjeros cuando no exista ningún español que, dentro de dicho plazo y en la forma expuesta, haya expresado su deseo de realizar el trabajo de que se trata y reúna la competencia precisa para efectuarlo cumplidamente. Així, jo desitjaria preguntar al senyor

Conseller de Treball quantes vegades s'ha posat en pràctica aquesta disposició.

El Sr. CONSELLER de Treball: Ja contestaré a la V. S.

El Sr. FRONJOSA: Jo tinc la certesa que han començat per no fer-ho des de Madrid. És clar que no és un argument que no ho facin a Madrid.

El Sr. CONSELLER de Treball: Per a mi, no.

El Sr. FRONJOSA: Jo, doncs, desitjaria que en allò que fa referència a aquestes qüestions, com a les altres, el senyor Conseller fes complir la llei d'una manera inexorable.

I la Llei de Contractes de Treball? Què passa amb la Llei de Contractes de Treball? Doncs passa el mateix que amb la Llei de Col·locació obrera: que no es compleix.

El Codi de Treball — no recordo ara quin article — diu que tots els patrons vénen obligats a establir un contracte entre els nois que volen fer l'aprenentatge d'un ofici. Jo no sé el nombre d'aprenents que hi ha a Catalunya, però sí que tinc la seguretat que no hi ha cap contracte d'aquests, estic segur que els aprenents es colloquen a les cases sense pensar amb el contracte a què obliga el Codi de Treball vigent. Però aquest mateix Codi obligà els patrons a què els aprenents que fan vida interna a la casa gaudeixin de les condicions higièniques indispensables i de l'alimentació necessària a la seva edat i a les seves condicions. Jo he tingut ocasió de veure aprenents que no són tractats com cal; encara no fa gaires dies, vaig veure el d'una drogueria, un noi que dormia entre sacs de patates i boles de formatge, que vivia com una vertadera bestioleta. Els sacs de patates feien de llit, i a aquest noi, que tenia setze o disset anys, no sé fins a quin punt el seu organisme li ho podia permetre, perquè el seu cos oferia una línia sinuosa entre sac de patates i sac de patates. No sé si el doctor Corachan ens dirà si això és o no és higiènic; jo, francament, he de declarar que no em veuria en cor de viure en aquelles condicions. Això, doncs, és una cosa que, encara que de tant en tant, degut al nostre temperament, hi fem aquests incisos en to de facècia, no ens ho podem pas prendre massa en broma, perquè això vol dir que el dret de l'obrer aquí és una cosa que es considera poc mereixedora de respecte i que encara que no es compleixi no ha de pervenir cap sanció per part de les autoritats.

Però en matèria de contracte de treball hi ha una cosa que és francament punible, i aquesta cosa és la que es determina en el seu art. 18, en el que es diu que tot obrer que cobri més de 3,000 ptes. anuals haurà de tenir un contracte escrit. Aquest article diu: *El contrato de trabajo podrá celebrarse por escrito o de palabra. Deberán constar por escrito los contratos individuales en que se estipule un salario superior a 3,000 ptas. anuales; y, los colectivos, en todo caso.* ¿Quan hi ha contracte individual fet a operaris que cobrin més de 3,000 pessetes? Em sembla que no n'hi ha cap, si no es tracta d'un obrer especialitzat que sigui requerit per una altra casa en el moment de demanar-lo per a treballar allà i se li imposi. La major part dels treballadors no tenen aquest contracte. Però és

que allà on s'obliga necessàriament a haver-hi contracte, és quan es tracta de treballs col·lectius. En aquest país, que és clàssic el preu fet a colles, moltes vegades els calderers de punt i els calderers de calderes, agafen feina a colles a preu fet. Jo us dic que, anem a la Maquinista, que anem a la Casa Girona o a la Casa Torres, tinc la sensació que, entre tots els que es dediquen a aquests treballs, no hi ha cap colla que tingui aquest contracte. I per què no es fa? No ho sé. El que sí sé és que moltes vegades, per no haver-hi aquest contracte, quan s'arriba al moment de cobrar les diferències hi han raons, com l'any 1910 — el company Barrera ho sap ben bé —, que van originar la vaga metallúrgica. Vull dir que si nosaltres tenim aquelles eines pel treball i per a assegurar una situació de normalitat i no es compleix la legislació vigent, es tribuquen les coses i poden venir estats de violència com els que moltes vegades veiem plantejats.

En aquesta mateixa Llei de Contracte de Treball es diu que totes les fiances que passin d'un mes de l'import del salari s'hauran de dipositar al Banc d'Espanya. Diu textualment: *Si el trabajador tuviere que prestar fianza y ésta excediera del salario o sueldo de un mes, habrá de ser depositada en el Banco de España o en una Caja pública de Ahorros en forma de que sólo pueda disponerse de ella en común. Los gastos del depósito correrán a cuenta del patrono.* No sap el senyor Conseller que, precisament per no complir-se això, avui a Barcelona hi ha una pila de negocis muntats amb els diners que dipositen els treballadors, que excedeixen molts algun d'ells d'un mes.

Tots els obrers que treballen en obres públiques, segons els arts. 67, 68 i 69 de la Llei de Contractes de Treball, tots, sense excepció, àdhuc els de plantilla, tenen el dret d'exigir el contracte de treball a l'empresa per la qual treballen. I aquest contracte de treball, que es fa per triplicat, l'un se'l queda l'empresa, l'altre el patró i l'altre passa al Ministeri segons la Llei, però a la Conselleria de Treball segons l'aplicació d'aquesta Llei. Tinc la seguretat — i si estic equivocat l'amic Barrera farà el favor de desmentir-me, i jo estaré més que satisfet de què em pugui desmentir — que malgrat tots els treballs de serveis públics que avui hi ha a Catalunya, han d'ésser molt pocs els contractes que tingui, si és que en té algun; si en té algun, m'agradaria que m'ho digués, perquè jo agafaria aquesta casa, li faria fer un diploma, un pergamí, i l'enganxaria al rebedor de casa seva perquè servís d'exemple a les altres cases. Però tinc la convicció que no en té cap, perquè precisament aquesta gent és la gent més despreocupada en el compliment de les lleis vigents de la República.

I si no es compleixen dues lleis tan fonamentals com són la Llei de Col·locació Obrera i la Llei de Contractes de Treball, no és estrany que no es compleixin altres lleis de tipus complementari com la Llei del Descans dominical. Jo no sé què fa impossible el compliment de la Llei del Descans dominical a Catalunya. Precisament el dia 6 d'octubre de l'any 1934 el senyor Conseller de Treball dictava una Ordre que imposava certes condicions a les localitats que poguessin estar exceptuades de la Llei del Descans dominical.

Pels fets polítics, la classe patronal es va creure dispensada d'haver de complir les disposicions del senyor Barrera, del 6 d'octubre del 1934. ¿Com anaven a complir una disposició d'un home que del seu cap molts no n'haurien donat ni 3 pessetes? I va venir que el Conseller de Treball, que fixava un temps perquè les localitats que es creguessin amb dret a ésser exceptuades del compliment de la Llei poguessin recórrer i explicar els motius que allegaven, en veure la situació política i el daltabaix pel qual passava Catalunya, no van fer res ni van dir res. Hi havia tres localitats, que són el Vendrell, Valls i Ripoll, que eren les tres úniques localitats de Catalunya que podien allegar quelcom en defensa de la seva petició; però és que aquell termini que va donar el senyor Conseller de Treball, que per a nosaltres, per damunt de totes les contingències, era el Conseller de Treball de la Generalitat de Catalunya, ja ha prescrit, i com que ells van pensar que ni el Conseller de Treball ni el Govern de la Generalitat tornarien a seure en aquests escons, molts d'aquests pobles varen fer cas omís d'allò; però nosaltres no en podem fer cas omís.

Allò era ben actual i és actual i, per tant, aquelles tres úniques localitats que podien presentar algun allegat en defensa d'un dret a poder vendre els diumenges, això ja ha prescrit, i com que ja ha prescrit, avui no hi ha a Catalunya cap localitat que tingui dret a fer demandes d'excepció al compliment de la Llei del Descans dominical. Per tant, no es tracta d'anar dictant disposicions particulars dient que aquest poble no pot complir la Llei del Descans dominical i aquest poble l'ha de complir i aquest altre també, perquè són totes les localitats de Catalunya les que han de complir la Llei del Descans dominical, ja que d'aquelles excepcions que feia el senyor Barrera el 6 d'octubre de l'any 1934 ja no hi ha cap localitat que hi estigui a dintre. Per tant, jo li prego que d'una manera radical i absoluta dicti una disposició fent complir d'una manera radical la Llei del Descans dominical. Fóra dolorós si ens endinséssim a discutir quins valedors tenen moltes de les localitats que incompleixen la Llei del Descans dominical.

Veuríem a tot arreu que hi ha un polític influent que defensa els drets d'una localitat enfront dels de l'altra, i això, més que res, al meu entendre, és producte de la ignorància. Tots recordareu la pugna que va haver-hi ací a Barcelona quan es va establir el descans dominical. Jo recordo perfectament que vaig presenciar un espectacle en «El Siglo», que aleshores no estava cremat, a la Rambla, que un diumenge al matí la dependència mercantil deixà «El Siglo» sense vidres. Tots recordareu els escàndols que es donaren en els mercats quan es va voler establir el descans dominical, que també oferien certa resistència els venedors a establir-lo, argumentant que amb això se'ls produïa no sé quantes pèrdues i no sé quants perjudicis. Aquell que féu de governant universal de Catalunya durant el bienni negre, el de la plaça de Catalunya, n.º 9, tots recordareu que va voler tornar a imposar la venda els diumenges i tots recordareu també la massa de venedors de

la República a protestar de la disposició del governant universal. I és que la qüestió és acostumar-s'hi. Una vegada han vist la realitat, aquesta gent tan egoista i tan idiota veuen que tot això no els porta cap perjudici ni els porta cap perill per a la bona marxa dels seus negocis. El que importa aquí, senyor Conseller, és que no hi hagi excepcions, és que no hi hagi localitats que facin descans dominical i altres que no en facin, perquè aleshores sí que pot dur perjudicis. Però si la disposició es pren d'una manera general per a totes les localitats, és evident — jo en tinc el convenciment — que d'ací a poc temps li donaran les gràcies les mateixes localitats. No parlem dels obrers. Però si no fos així i la cosa sentimental i de simpatia no fos un argument prou fort per al senyor Conseller de Treball per a disposar-lo a fer complir aquesta disposició de caràcter general, hi ha la Llei i el propi Decret d'ell, del 6 d'octubre del 1934, que ha d'obligar-li. Jo crec, doncs, que, com les altres lleis, el senyor Barrera procurarà mirar la manera de subsanar les deficiències que hi ha per a la seva aplicació i procurarà fer-les complir.

I ara anem a la Llei grossa, anem a la Llei de Jurats Mixtos. L'incompliment de la Llei de Jurats Mixtos és el que ocasiona més estralls i el motiu pel qual avui els Jurats Mixtos estan completament desprestigiats. El bienni negre ha fet una veritable destrossa dels Jurats Mixtos. Totes aquelles combinacions de Presidents, Vicepresidents, Secretaris i funcionaris subalterns que va fer la gent del bienni negre ha portat una tal situació caòtica dins dels organismes més importants que regulen el dret obrer, que no hi ha manera que ningú faci cas, avui, dels Jurats Mixtos. Costa molt donar a comprendre als obrers la conveniència que les demandes es facin a través dels Jurats Mixtos, i és perquè avui els Jurats Mixtos estan desprestigiats per l'acció dels dos anys esmentats i molts treballadors, quan van als Jurats Mixtos, hi troben la mateixa gent que són els responsables d'aquesta situació caòtica en què es troben aquests organismes, aquella gent que els humiliava i els tractava amb menyspreu en l'època del bienni negre; hi ha homes, senyor Barrera, que seria una qüestió de salut pública apartar-los d'una manera fulminant d'aquests organismes, tinguin o no tinguin drets adquirits, perquè ells varen tenir molt poca cura en l'època del bienni negre dels drets adquirits que tenien els altres per a treure'ls d'una manera barroera i sense tenir en compte per a res el que obligava la Llei. Nosaltres som partidaris dels Jurats Mixtos malgrat la seva impopularitat. Sense fer cap renunciació a les tàctiques de lluita del proletariat militant, creiem que abans de llançar-nos a una acció directa entre el proletariat i la burgesia és precis primer parlamentari, és una condició racional primer veure si dos, abans de barallar-se, es poden entendre. A més, la classe treballadora no té perquè estar queixosa dels Jurats Mixtos, com ja veurem més endavant; l'enemic més irreconciliable dels Jurats Mixtos és precisament la burgesia, perquè la burgesia prefereix tractar amb unes organitzacions els pactes de les quals no tenen cap valor legal, que moltes vegades es suc-

ceeixen d'una manera barroera les comissions contractants, ja que el que avui signen, demà poden perfectament burlar-se'n. Nosaltres sabem que les Bases establertes a través dels Jurats Mixtos no són una llei, com algú vol fer creure, però sí que tenen força legal i que, per tant, si hi ha per part dels governants el coratge i l'energia suficient per a fer respectar les Bases que surten dels Jurats Mixtos, els treballadors saben quina quantitat de dret tenen en el que fa referència a les seves condicions de treball. Per tant, per damunt de tot, nosaltres creiem en la necessitat de l'existència dels Jurats Mixtos; però també creiem en la necessitat, com a cosa elemental i necessària, que es vagi a la depuració immediata, com més aviat millor, de tots els Jurats Mixtos, des del President fins els Vocals obrers, si aquests són els de categoria inferior dels seus components, perquè no us penseu que vulgui dir que els Vocals obrers en els Jurats Mixtos no facin coses censurables, i jo tinc el deure de lleialtat de dir que moltes vegades els Vocals obrers s'han portat d'una manera inadequada al que obligava la seva condició de classe treballadora. Però això no és obstacle perquè el Conseller de Treball no hagi de fer complir aquesta Llei mentre d'ell depengui. I hem de convenir que no sempre s'han portat les coses en el sentit que els Jurats Mixtos funcionessin en el moment i en les circumstàncies que era necessari que funcionessin, que moltes vegades s'han envaït funcions seves. Si està malament això, tornem-ho a dir, cal arreglar-ho. Tot menys adoptar un procediment caòtic, en el qual arribi un moment en què els treballadors perdin aquella noció de la responsabilitat i que en lloc de presentar les seves demandes de millores a la Conselleria de Treball, tiren pel carrer del mig i se'n van directament als conflictes vaguistes. Ah! Però si els treballadors arriben a tenir consciència clara com tenen avui, si els treballadors tenen el convenciment que els Jurats Mixtos avui no funcionen amb aquella ponderació i equanimitat que haurien de funcionar, que haurien de representar la part moderadora, el poder podríem dir-ne que regula les relacions entre el proletariat i la burgesia, és evident que no es pot exigir que obrin d'altra manera, perquè, com deia anteriorment, nosaltres, partidaris dels Jurats Mixtos, no hem renunciat encara a portar totes les accions que a través la història el proletariat ha arribat a obtenir pels seus mètodes de lluita.

Precisament, una de les coses que han desprestigiats més els Jurats Mixtos és una cosa que el senyor Conseller de Treball també hauria pogut subsanar. La Llei de Jurats Mixtos té defectes. El representant del Front d'Esquerrres al Parlament de la República, en aquest nou estudi que es fa de la Llei de Jurats Mixtos, en la Comissió de Treball, representant que és el nostre estimat company Comes, té en projecte presentar unes quantes esmenes; però aquestes esmenes són de caràcter substantiu i, per tant, el senyor Conseller de Treball no pot fer-ho en virtut del Decret del 2 de setembre de l'any 1933, però, en canvi, les falles de la llei, el que la llei no ha previst, com que precisament les funcions de Catalunya són funcions d'aplicació, sí que ho pot

fer el Conseller de Treball, i en aquest cas li vaig a explicar una de les coses que ha portat més pertorbació en el funcionament dels Jurats Mixtos i que ha portat també més decepcions a la classe treballadora i que durant el bienni negre ha estat una cosa horrorosa, perquè se n'ha abusat, i no pas usat, i el senyor Conseller de Treball en un Decret podria aclarir i podria donar un ritme més normal, molt més normal, i sobretot el ritme que la llei determina, si volgués escoltar-me i volgués corregir una cosa no prevista en l'art. 29 de la Llei de Jurats Mixtos. Aquest art. 29 diu el següent: *Transcurrido el plazo de interposición de los recursos, el Presidente los elevará informados al Delegado provincial del Trabajo, el cual, a su vez, en el término de cinco días, remitirá los expedientes con su dictamen al Ministerio de Trabajo y Previsión* — en aquest cas és el Conseller de Treball —, *quien habrá de resolver en el de veinte* — vint dies —, *oyendo al Consejo de Trabajo*. Fixeu-vos-hi bé; la llei aquí dona per a informar cinc dies al Delegat de Treball i la llei dona al mateix Ministre, i en el cas de Catalunya al nostre Conseller de Treball, vint dies per a informar; a qui no dona temps, i aquí és on s'amaguen tots els gats, és als Presidents dels Jurats Mixtos, perquè diu que *el Presidente los elevará informados al Delegado provincial del Trabajo*, però sense determinar el temps. I, és clar, els Presidents fan tota mena de maniobres i tota mena d'irregularitats, perquè moltes vegades això ha estat causa que hi haguessin expedients que duressin anys i anys sense haver-se resolt. Jo li prego al senyor Conseller de Treball que en prengui nota i que — això sí que pot fer-ho — dicti una disposició fixant el temps en què els Presidents de Jurats Mixtos hauran de dictaminar els recursos, perquè és incompreensible que, si el propi senyor Conseller ha de dictaminar amb vint dies, que si el Delegat de Treball ha de dictaminar en cinc, un senyor, que em sembla que és de categoria inferior al propi Ministre de Catalunya, no tingui fixat el temps per a poder informar. I no hi val aquí l'argument del temps, perquè el President d'un Jurat Mixt ha d'informar només els recursos del seu propi Jurat, mentre que el senyor Conseller i el senyor Delegat han d'informar tots els recursos de tots els Jurats de Catalunya. I si el Conseller de Treball es veu obligat a informar en vint dies, no s'explica que el President del Jurat Mixt no tingui el temps fixat, majorment si aquest senyor té circumscrita la seva funció als recursos del seu propi Jurat, pel que tindrà sempre molt més temps per a poder informar que no pas el senyor Conseller, que ha d'informar tots els recursos.

I a l'art. 61, que té el mateix vici, també cal una disposició aclaratòria del senyor Conseller de Treball. L'art. 61 diu: *Contra las resoluciones que en estas materias adopten los Jurados Mixtos cabrá, en el plazo de diez días, recurso ante el Ministerio de Trabajo y Previsión, quien resolverá en definitiva en el máximo de un mes, oyendo al Consejo de Trabajo*.

(Ocupa la Presidència l'honorable Vice-president primer, senyor Jaume Serra i Hünter.)

És a dir, que tot recurs a un fall d'un Jurat

Mixt, necessàriament, per imperi de la Llei, s'ha de resoldre en el termini de trenta dies, però no es diu quants dies ha de trigar el President del Jurat Mixt per a informar aquest recurs. I com que no ho diu la llei, es dona la circumstància de casos, com el d'una casa que tinc jo anotada aquí, una casa de gèneres de punt de Barcelona que va acomiadar dues-centes obreres, que s'està esperant encara el fall del Consell de Treball de Catalunya, quan la qüestió començà el 16 de desembre del 1933. Des d'aleshores estan acomiadades i, el dia 9 de juliol de l'any 1936, el Consell de Treball encara no ha fallat; i es dona el cas que d'aquelles obreres que varen fer una demanda per acomiadament i al mateix temps una demanda justificada per diferència de salaris, ja n'hi han dues que són mortes, el que vol dir que quan vingui el fall ja no percebran res perquè elles ja han fallat del tot.

Precisament per aquestes esquetxes que deixa la llei, un gerent d'una empresa molt important, productora de seda, de prop de Barcelona, que va acomiadar un obrer Vocal del Jurat Mixt pel sol fet d'ésser Vocal del Jurat Mixt — que ja sap el senyor Conseller que en aquest cas s'imposa sempre la màxima sanció —, havent estat condemnada pel Jurat Mixt a 4,000 ptes. d'indemnització a l'obrer, el Director, polític molt conegut en època de la Monarquia, va poder dir que primer estava disposat a donar 40,000 ptes. a qui fos abans de donar 4 ptes. d'indemnització a l'obrer. Està clar, ell sabia que en aquests lapsus de la llei s'interferien totes les possibilitats d'aquella afirmació. Realment, no va passar així, perquè vàrem intervenir disposats a fer el que convingués, i la sentència es va complir. Però el fet és que quan aquell senyor va fer aquella afirmació — per més indicis diré que és Advocat —, és que coneixia probablement molt la Llei i sabia que a través de la mateixa Llei hi havia manera de poder burlar els falls dels Jurats Mixtos.

Jo, doncs, demano al senyor Conseller de Treball, ja que aquestes coses sí que les pot fer, perquè això precisament és funció d'aplicació de la llei i quan les coses en la llei no són previstes pertorben l'aplicació de la legislació social, que per mitjà d'una ordre aclaratòria o en virtut d'un Decret, faci que la qüestió quedi més clara i que la llei no trobi aquest embús, no trobi aquest tap que impossibiliti la seva aplicació.

I no parlem de l'aplicació de la llei en el que fa referència a la inspecció. Els Vocals dels Jurats Mixtos tenen facultats inspectores. Bé, jo denuncio un fet concret al senyor Conseller. L'altre dia en un establiment de Barcelona es va detenir un Vocal del Jurat Mixt perquè va anar a fer una inspecció, ja que se li havia comunicat que es vulnerava el laude de la indústria gastronòmica vigent, i, malgrat declarar la seva condició de Vocal del Jurat Mixt i mostrar-ne el carnet, la policia el va detenir i va estar detingut de les deu del matí fins a les dotze de la nit. Això, encara que no ho sembli, és també una vulneració de la llei, perquè la Llei de Jurats Mixtos del 27 de novembre del 1931, que és la vigent, emparava a aquell Vocal obrer del Jurat Mixt que en aquells moments estava exercint una funció en la qual l'autoritat l'havia d'emparar en totes les circumstàncies. És més, en aquell mo-

ment, si ell hagués sabut els seus drets, podia requerir l'auxili de qualsevol autoritat i fer detenir el patró. El que no sé és que al patró que va fer detenir aquest Vocal en funcions d'inspector l'hi hagi passat res. Si el senyor Conseller vol després nom del patró, lloc de l'establiment i nom del Vocal obrer, els hi donaré.

El Sr. CONSELLER de Treball: Sí, senyor.

El Sr. FRONJOSA: Podríem, encara, parlant dels Jurats Mixtos, dir coses enormes. Un obrer que fa vint-i-cinc anys que treballa en una casa, que hi ha hagut temps suficient per a poder comprovar si era un bon feiner o un mal feiner, si era apte o no era apte per a la feina, és acomiadat després del 6 d'octubre, el dia 24 d'octubre del 1935, i es dona el cas que el Vice-president del Jurat Mixt, en funcions de President, que va fallar la qüestió en contra de l'obrer, era l'advocat de la mateixa empresa. I així com no interessa en aquest moment dir públicament quin era aquell bar i qui era aquell inspector obrer que es va trobar en aquell cas que deia de detenció, en aquest altre sí que ho vull dir, que era el senyor Rato, actual President del Jurat Mixt de Transports.

El Sr. CONSELLER de Treball: Perdoni el senyor Diputat, aquest senyor no té ja cap càrrec en el Jurat Mixt.

El Sr. FRONJOSA: L'heu tret? Us en felicito.

Però el que sí és una cosa que no s'ha corregit és la readmissió de l'obrer, senyor Conseller, ni la revisió del fet.

El Sr. CONSELLER de Treball: Això no ho sé.

El Sr. FRONJOSA: Jo, ara, no vaig a explicar petites coses, minúscules coses, dels motius de l'acomiadament, però la disputa va ésser — es tracta de l'Empresa Transportes y Mudanzas, S. A. — precisament entre l'obrer i el gerent de l'Empresa per qüestions polítiques, parlant dels fets d'octubre, i aquell obrer va defensar les seves idees i pagà amb l'acomiadament després de vint-i-cinc anys de treball a la casa i aquest obrer encara no ha tornat a entrar a la casa.

Jo, senyors Diputats, podria ací argumentar sobre l'aspecte general que ofereix la conducta de la classe patronal respecte del compliment de la legislació social. El dret obrer, avui, es creu que és una cosa complementària, que és un favor, que és una gràcia que es fa als treballadors. Jo tinc la convicció que el dret obrer és una cosa, almenys, tan respectable com tot el Codi de lleis existents a la República, que el dret obrer és una cosa tan respectable almenys — per a nosaltres més — que el mateix dret de propietat. D'aquesta irrespectuositat s'ha donat, com a conseqüència, una situació electrizant per part de les classes treballadores. La classe obrera veu que d'una manera deliberada s'està sabotejant tot el que constitueix el seu dret, i aleshores vosaltres heu de comprendre que això predisposa els treballadors a adoptar situacions, actituds de violència que moltes vegades nosaltres ens trobem en la impotència per a poder encarrilar les coses de la manera que nosaltres voldríem.

Avui, en aquests moments, a Barcelona s'està donant un fenomen que cal que l'analitzem amb tota claredat. La classe patronal boicoteja d'una manera deliberada el dret obrer, perquè sap que amb això boicoteja també les institucions republicanes. Tenim diversos exemples. A partir de la vaga de la indústria gastronòmica, que va ésser la primera que es verificà ací a Catalunya després del 16 de febrer, s'ha produït una carrera entre organitzacions sindicals, per a veure quina arribava a tenir més preponderància que l'altra, però mentre una tenia el propòsit deliberat de no moure's de dins de la llei i tenia el compromís d'honor de mantenir el prestigi dels Governos del Front Popular i dels Governos de les esquerres a Catalunya, n'hi ha hagut una altra que, en ús del seu perfectíssim dret, desvinculada completament d'aquest compromís, feia allò que creia per convenient, plantejava problemes en un pla que l'altra, per aquell compromís que té establert, no plantejava, i les Autoritats tractaven precisament amb més consideració aquelles que semblaven díscordes a les conveniències polítiques del moment, per les quals el Govern havia de vetllar, que no pas aquelles que, amb un sentit de responsabilitat, veien el compromís de l'hora present. Tenim també exemples. Tenim el cas de la solució de la vaga dels escombriaires. En la vaga dels escombriaires a Barcelona, mentre les organitzacions responsables a què jo abans em referia, les organitzacions germanes o que marxen en paral·lel amb els partits polítics compromesos a mantenir el Front d'Esquerres a Catalunya, seguien les normes traçades per la llei i volien parlamentar amb els organismes del Govern de la Generalitat, les altres cada dia anaven posant més obstacles. Però la sorpresa és que en resoldre el conflicte s'apartava completament aquests organismes responsables i, en canvi, es donaven una pila de privilegis a aquella altra organització que d'una manera deliberada havia estat sabotejant els bons propòsits de les Autoritats catalanes per a resoldre el conflicte; i per aquí sí que no podem passar.

Ens trobem, ara, en el cas que quan nosaltres arribem a portar al conveciment a un Sindicat de la indústria tèxtil de la conveniència de conduir les seves coses i resoldre-les a través dels organismes que regulen el dret obrer, quan els obrers tèxtils presenten al seu Jurat unes bases per a ésser deliberades i, finalment, per a treure les millores que la discussió permeti treure'n, ens trobem que la burgesia tèxtil està sabotejant tant com pot aquestes bones intencions de la classe treballadora a fi que la classe treballadora tèxtil es llanci a la vaga. Tenim el cas de la fàbrica Sans, el gerent o un dels consocis de la qual és el president de l'Associació d'Empresaris del Pla de Barcelona. Quan els obrers tenen unes bases presentades, aquest senyor es disposa a reduir la jornada. Jo ho havia anunciat abans del 16 de febrer; jo havia dit abans del 16 de febrer que si les esquerres guanyaven els reduiria la «racció», i, evidentment, el 16 de febrer les esquerres guanyaven i el senyor Sans posa a tres jornades el treball a la fàbrica. I mentre les filadores de la fàbrica Sans només fan tres dies a la setmana, el senyor Sans entra filats produïts en altres fàbriques; les treballadores li demanen que mentre elles

facin tres dies, troben improcedent que entri material de fora de casa seva, que aquell material l'han de fer elles, i el senyor Sans es nega a acceptar això, i s'hi nega per dues coses: primera, perquè, com us deia anteriorment, vol esgotar la paciència de les obreres de casa seva i ho aconsegueix, ja que es declaren en vaga, i segona, perquè allò que ací a Barcelona a ell li costava — no pas molt, perquè es guanyaven setmanades de 13 o de 14 pessetes les quaranta-vuit hores — un preu determinat, ho tenia més barat en fàbriques en les quals les obreres, després de treballar quaranta-vuit hores setmanals guanyaven 3 o 4 ptes. la setmana. Perquè una cosa us vull declarar, senyors Diputats, una cosa que segurament us esgarripareu de sentir-la; i nosaltres que hem parlat dels 6 rals de jornal dels pagesos d'Andalusia i d'Extremadura i que hem parlat del *potaje* i del *gazpacho*, nosaltres a Catalunya, aquesta nació que es creu que és un model de la resta d'Espanya, tenim setmanades, escolteu-ho bé, s'han guanyat setmanades, no jornals, setmanades, de 90 cèntims. Hi ha hagut una mà prou vil, una mà prou infame que ha donat a un obrer, al cap de la setmana, 90 cèntims!

I bé, són aquests els motius; per un cantó el sabotejament a les possibilitats d'entesa entre els organismes del Govern, sabotejament als Governos del Front Popular, del Front d'Esquerres, que ells saben prou que és una excellent arma de combat el procurar que no hi hagi un moment de tranquil·litat per tal que no sigui possible que el Govern de la República treballi amb desembaràs i pugui fixar la seva atenció en els problemes plantejats, que ells plantegen perquè, d'aquesta manera, la classe treballadora perdi els estreps i es llenci pels camins de la violència. Fa pocs dies al senyor Conseller li deia el representant màxim dels fabricants de teixits de Catalunya — i jo suposo que el senyor Conseller de Treball, si m'han enganyat, perquè sóc un home ingenu, m'ho desmentirà —, el senyor Baldomer Bonet, li deia en el seu propi despatx que tots els assumptes que a la Federació de Fabricants de Teixits li interessés no els guanyaria el senyor Conseller. Però el més intolerable és que aquest senyor després anava dient això que havia dit al senyor Conseller. Jo no sé el que la vida pugui reservar-me, no sé les meves condicions quines són, però tinc la seguretat que si a mi un senyor fabricant, per molt President de la Federació que fos, m'hagués pronunciat aquestes paraules, sortiria acompanyat d'aquell despatx, en sortiria lligat com un Sant Crist i acompanyat per una parella de Mossos d'Esquadra. Després passaria el que passés, però de moment ell sortiria lligat i enmig d'una parella de Mossos d'Esquadra. Però això no ho ha fet el senyor Conseller, i per això es permeten els patrons fer el que fan.

Ens trobem amb què la casa Ford, avui dia, encara no ha complert el laude de les indústries metallúrgiques. I aquest cas es dona perquè no es porta a cap patró a la presó. I la casa Pirelli, avui, tampoc no ha complert encara el laude de les indústries metallúrgiques. I així ens trobem en el cas que mentre per una banda es tolera tot, per altra es dona el cas que quan les classes tre-

balladores es mouen una miqueta del marge de la llei se'ls aplica tot el Codi Penal. Però el que no hem pogut veure és que un patró se li hagin aplicat les degudes sancions per l'incompliment de la llei, i suposem que hi ha fórmules per a poder aplicar aquestes sancions.

I ens trobem amb el problema de les Comissions arbitral·ls que es varen nomenar per Decret del 29 de febrer d'aquest any. Aquestes Comissions arbitral·ls, tota vegada que el Govern de la Generalitat les ha acceptat, s'han d'acceptar amb totes les seves conseqüències. I els seus fall·ls són inapel·lables, no es pot recórrer contra els fall·ls. La pròpia disposició del senyor Conseller, aclaratòria d'aquest Decret del 29 de febrer, en el seu apartat vint diu que els fall·ls de les Comissions són inapel·lables. Ho diu, però, no obstant, hi ha empreses que han recorregut i se'ls hi ha acceptat el recurs i es dóna el cas que avui hi ha una empresa — segurament moltes, jo sé un cas concret i porto aquí un document que és ben característic — que després d'haver estat fallada el mes de març la readmissió d'un obrer de la Sepu, d'aquesta empresa establerta a la Rambla, no l'accepta perquè la Gerència no el vol acceptar, i, encara, aquest obrer no ha retornat al treball. Si les coses es compliquen en aquesta forma, si la conducta de la classe patronal és aquesta, és perquè el Govern no actua amb energia. I ¿qui serà el culpable si les coses prenen derivacions que nosaltres voldríem que no prenguessin?

Nosaltres sabem que els patrons prefereixen tractar de «tu a tu» amb els obrers, que no pas amb els obrers a través d'aquests organismes que regulen la vida obrera. A mi m'ho ha dit un industrial important de Barcelona, en el seu propi despatx; em deia: «A nosaltres no ens interessa la vostra organització, perquè vosaltres sou una gent que feu com les paparrs, que si s'enganxen ja s'està llest. El que estableix un pacte amb vosaltres ja està llest, perquè, en principi, pot oposar resistència, però a la llarga, com que el Poder públic l'imposa, s'ha de complir; de l'altra manera no.» Per això un famós polític, el líder màxim dels senyors que seuen en aquests bancs (*assenyala els escons de la Minoria de Lliga Catalana*) podia dir en un míting abans de les eleccions que era preferible un anarquista — no el de Terrassa — que un socialista i reconeixia més graus de liberalitat a un anarquista que no a un socialista. Jo no sé si realment li reconeixia més graus de liberalitat; el que els reconeixia, però, era altra cosa, o potser l'altra cosa ens la reconeixia a nosaltres.

Jo vull acabar, dient al senyor Conseller de Treball unes paraules, encara, una mica delicades. Tinc la convicció que moltes d'aquestes anomalies que passen en el que fa referència a la legislació social, no en té el senyor Conseller la responsabilitat podríem dir-ne material. Si no fos ficar-nos en llibres de cavalleries, li diríem que fes una investigació en el seu Departament. En el seu Departament es canta una cançó intolerable. Quan hem anat, moltes vegades, a reclamar o a saber com estan certes coses, gairebé la contestació obligada és que «no està llest perquè manca la signatura del senyor Conseller». Així, doncs,

tot el que passa a Catalunya en té la culpa el senyor Conseller. I jo que conec el senyor Conseller — millor dit no conec el senyor Conseller, jo conec el senyor Martí Barrera — vull dir que, encara que això fos veritat, un deure elemental de lleialtat obliga a callar. Jo sé el delicat que és entrar en aquest terreny, però el que no es pot permetre, el que no s'ha de permetre, el que cal acabar és que es puguin pronunciar masses vegades les paraules que el nostre bon amic Angel Pestània va pronunciar un dia pels passadissos de la Conselleria de Treball. No convé al Govern de la Generalitat, no convé al senyor Conseller de Treball, no convé a la classe treballadora, perquè el dia que la Conselleria de Treball es desprestigi, es desprestigià tot el dret obrer.

Jo no insistiré més, no he de donar consells, perquè no me'ls han demanat i quan en demano els pago, però sí que li he de dir sincerament, honradament, el meu propòsit de què tingui els millors èxits en el seu comès, perquè anteriorment ja he dit el difícil que seria trobar un home que posés més quantitat de cor que el que hi posa l'actual Conseller, que tinc la convicció que moltes vegades en aquella Conselleria no rutllen les coses per les insinuacions que jo anteriorment he fet.

I, per acabar, desitjaria que el senyor Conseller de Treball ens digués en quina situació està el que manca traspasar amb referència a la legislació social de la República a Catalunya. Segons el Decret del 2 de setembre del 1933 es dividia en quatre parts el que constitueix aquesta matèria. L'apartat a diu: *La legislación sobre seguros sociales que el propio Estado distingue y cuyos servicios de ejecución han sido ya objeto de traspaso por acuerdo de la Comisión Mixta.* L'apartat b: *La legislación que regula las condiciones y los conflictos del trabajo.* Però l'apartat c diu: *La que establece la inspección del Estado sobre las instituciones que practican los seguros generales y sobre los de ahorro y capitalización.* Això tampoc no ha estat traspasat i tampoc ho ha estat l'apartat d, i desitjariem saber com està.

I per demostrar el nostre desig de col·laboració al Conseller de Treball, hem de dir-li que trobarà una gran oposició sobretot en l'aplicació del darrer apartat. Nosaltres sabem on està el centre de gravetat d'aquesta oposició, però per a vèncer-la, sàpiga el senyor Barrera que nosaltres estem disposats a prestar-li tota la col·laboració que sigui necessària. I res més.

El Sr. PRESIDENT: Té la paraula el senyor Conseller de Treball.

El Sr. CONSELLER de Treball: Senyors Diputats: Tinc de començar agraïnt les paraules respectuoses i amables que m'ha adreçat el meu vell amic senyor Fronjosà. Ha començat el senyor Fronjosà la seva interpellació assenyalant els defectes de l'art. 6.º del Decret de Traspàs de Serveis de Treball i jo no puc contestar-li altra cosa sinó que estic conforme amb la tesi per ell mantinguda. Jo crec també com el senyor Fronjosà, que Catalunya mereixeria en matèria de treball la facultat legislativa; crec que seria molt convenient que nosaltres poguéssim tenir una legislació pròpia, màxim quan no hi ha cap motiu que

abonés la posició adoptada precisament per elements molt afectes al senyor Fronjosà políticament, que sostenien la tesi de què no es podia donar la legislació social a Catalunya, perquè es corria el perill que en un moment determinat poguessin manar les dretes i la malbaratessin. Jo crec, com el senyor Fronjosà, que hauria estat un gran bé per a Catalunya que nosaltres haguéssim tingut una legislació social pròpia. Jo no porto textos ni porto lleis amb els quals li provaria que moltes vegades no és possible fer el que el senyor Fronjosà assenyalava que podíem fer; però tingui la certesa que si poguéssim fer les nostres lleis de la mateixa manera que sobre altres matèries es fan a Catalunya, en aquest aspecte aniríem molt millor.

Ha parlat el senyor Fronjosà primerament del traspàs de les Assegurances socials. Jo crec, també com ell — i naturalment, en això coincidirem amb moltes coses —, que aquest traspàs no està ben fet. Ara bé; ha fet una al·lusió respecte de la creació del Comissari general i ha dit que aquest Comissari havia estat nomenat a proposta de la Caixa de Pensions. El senyor Fronjosà en això va equivocat. El Comissari d'Assegurances socials fou un càrrec que vaig tenir interès en crear de seguida, precisament perquè servís de nexa entre la Caixa de Pensions i la Conselleria, perquè jo no podia atendre tantes coses a l'hora. El senyor Fronjosà sap molt bé que el Departament de Treball es regia en aquells moments amb un pressupost restringit i no comptàvem, per tant, amb els elements necessaris per a poder fer totes les coses i desenrotllar-ne d'altres amb la celeritat que eren necessàries. El senyor Comissari d'Assegurances no fou nomenat a proposta de la Caixa de Pensions, sinó que ho fou a proposta meua i per acord del Consell Executiu del Govern de la Generalitat. És veritat, però, que els primers dies pagava aquest Comissari — i, naturalment, jo en honor a la veritat, he de fer aquesta confessió — la Caixa de Pensions, però també és veritat que això féu possible que nosaltres poguéssim exercir la inspecció no solament prop de la Caixa de Pensions, perquè no és únicament aquesta la missió del Comissari d'Assegurances, sinó prop de les Companyies asseguradores; que poguéssim exercir en totes aquelles assegurances — que són poques, només les tres de què ens podem ocupar en aquests moments —, la inspecció que d'altra manera no hauríem pogut exercir, perquè el senyor Fronjosà sap que en el Pressupost de la Generalitat no hi havia el càrrec de Comissari d'Assegurances socials, no hi havia oficina establerta ni hi havia res, i jo ho vaig haver de crear — i en aquest cas no sé si discreparé del senyor Fronjosà —, però gràcies a l'home que jo considero benemèrit, el senyor Moragues, fou possible crear la Comissaria d'Assegurances i actuar en aquesta qüestió.

El senyor Fronjosà ha parlat, en començar, dels defectes que té la Llei dels Jurats Mixtos, referint-se precisament a què els obrers de determinades empreses hagin d'estar subjectes a uns Jurats Mixtos menors, la jurisdicció dels quals fuig de Catalunya, i en què tots els plets han d'anar a Madrid. S'ha referit concretament al ram del Gas, Aigua i Electricitat. Però jo puc dir al senyor

Fronjosà — i ho saben precisament els elements obrers, perquè casualment estaven amb mi quan jo tractava aquesta qüestió amb el Ministre, senyor Lluhí — que una de les coses que es va tractar en el meu darrer viatge a Madrid va ésser aquesta: que el Jurat Mixt de l'Aigua, Gas i Electricitat acabés la missió a Catalunya i vaig sostenir la tesi que precisament no estava bé que havent-hi solament una Companyia com la «Canadenca» que té només uns dos-cents obrers fora de Catalunya, els altres cinc, sis o set mil de les Companyies de llum i força a la nostra terra, haguessin d'estar supeditats a la jurisdicció d'un Jurat Mixt de Madrid, pel sol fet que uns dos-cents obrers d'aquesta no eren catalans.

El senyor Lluhí va recollir la meua petició i em va prometre que, tan bon punt pogués, anul·laria l'acord aquest, i que passaria a l'inrevés: que nosaltres tindríem plena jurisdicció per tot el que fes referència a les companyies d'aigua, gas i electricitat, i que el Jurat Menor seria precisament el de Madrid, amb els dos-cents obrers, com és molt normal que sigui així, sense que fem amb això ni una mica de xovinisme. De manera que d'aquest cas, estic content que el senyor Fronjosà n'hagi parlat, perquè m'ha donat ocasió que jo pogués dir que, coneixent bé el problema i sabent que no era just que existís així, em vaig avançar, i no solament ara, sinó que en un altre dels viatges que havia fet jo a Madrid quan era Ministre també el nostre amic el senyor Pi i Sunyer, ja vaig plantejar també la mateixa qüestió, i el senyor Pi i Sunyer va esmenar-ho en part, però no en la totalitat, perquè hauria estat necessari que s'hagués fet d'una altra manera per a resoldre del tot aquesta qüestió.

El senyor Fronjosà, en parlar també dels Jurats Mixtos, s'ha referit a una sèrie de coses en les quals, naturalment, potser tingui raó a mitges. Aquí s'ha parlat de què les coses s'entenen. És veritat que s'entenen. És veritat, per exemple, que moltes coses no es fan amb aquella celeritat que fóra necessària; però ha de tenir en compte el senyor Fronjosà que també hi ha alguns Jurats Mixtos que, malgrat encara que no ho sembli i encara que se'n blami, tenen un excés de treball. L'eficiència dels Jurats Mixtos no és tan poca com la gent va dient per aquí; els Jurats Mixtos no fan tan poca feina com sembla, perquè jo tinc una estadística ben recent, del mes de maig, la darrera que ha estat possible fer — i no és que l'hagi demanat, sinó que me l'envien —, que tindrà el gust de passar després al senyor Fronjosà, puix ara no la porto. Per aquesta estadística el senyor Fronjosà veurà que el treball que han fet els Jurats Mixtos, malgrat totes les seves deficiències, que jo sóc el primer en afirmar aquí que les tenen, per una sèrie de defectes que jo trobo en la Llei i que jo esmenaria. Jo vaig parlar-ne precisament a Madrid amb el Ministre del Treball, senyor Ramos, i ell em va dir: «Quan jo derogui la Llei Salmon penso precisament rectificar això, portant un projecte regulant d'altra forma la Llei de Jurats Mixtos». Més em va dir: «Com que jo considero que totes les observacions vostres, potser sigui per la pràctica, sigui

pel que es vulgui, són molt atinades, jo us agrairé molt, senyor Barrera, que vingui a Madrid dintre de vuit o quinze dies per assessorar-me precisament respecte totes aquestes coses, que jo considero que són fonamentals». De manera que coincidim amb el senyor Fronjosà en apreciar que la Llei de Jurats Mixtos és defectuosa, té moltes falles; però també he de dir aquí que si bé és veritat que els Jurats Mixtos no funcionen amb aquella regularitat i aquella celeritat que haurien de funcionar, perquè estan plagats de defectes, també he de sortir al pas en defensa de la majoria de funcionaris, sobretot dels modestos, que treballen potser més del que hi hauria dret a exigir-los, si es tingués en compte la manera com estan retribuïts alguns d'ells. Jo afirmo aquí que els Jurats Mixtos tenen defectes i afirmo aquí que la Llei dels Jurats Mixtos té defectes; però també vull assenyalar aquí que no totes les coses que passen en els Jurats Mixtos poden ésser imputables als funcionaris dels Jurats Mixtos.

El senyor Fronjosà ja ha dit també que hi havia molts obrers Vocals dels Jurats Mixtos que no complien amb el seu deure, i això és veritat. Ara bé, senyor Fronjosà: jo no tinc la culpa, jo no tinc la culpa, repeteixo, que m'hagi trobat amb els Jurats Mixtos desorganitzats. Jo no podia de cap de les maneres, amb el temps de què jo disposo, anar a la reorganització dels Jurats Mixtos abans; jo esperava fer-ho — i no podia fer-ho d'altra forma —, quan fos anul·lada la Llei Salmon. El senyor Fronjosà sap bé, més bé que jo, que es necessita el seu temps per a fer el cens social nou, pel qual s'han de fer les eleccions per a anar a la renovació dels càrrecs de Vocals patrons i obrers. Nosaltres hem fet un cens en el que hi consten 545 organitzacions patronals, 653 d'obreres. El temps invertit, per ordre cronològic de dates, des de l'anul·lació del Cens Electoral Social fins a la seva publicació definitiva al *Butlletí Oficial de la Generalitat de Catalunya*, és el següent: El 16 de març del 1936 es publica el Decret del Ministeri de Treball, Sanitat i Previsió del Govern de la República derogant el del 10 de juliol del 1935 sobre inscripció al Cens Electoral Social i restablint el Decret del 25 de maig del 1931. Aleshores, el 7 d'abril del 1936, es fa públic el Decret del Departament de Treball de la Generalitat anul·lant el del 30 de juliol del 1935 i restablint l'Ordre del 15 de juny del 1934. En aquest Decret es donava un mes de termini per tal que les societats inscrites en el Cens del 1936 poguessin convalidar llur inscripció. El 9 de maig del 1936, a petició de diverses entitats patronals i obreres, es prorroga el termini d'inscripció concedit en l'anterior Decret per quinze dies més. El temps invertit pel Negociat corresponent en la confecció del Cens Electoral Social, classificant aquest Cens en grups, tal com determina la Llei de Jurats Mixtos del 27 de novembre del 1931, va des del 26 de maig al 30 de juny de l'any corrent. El dia 1.er d'aquest juliol, vaig dictar una Ordre donant el termini de quinze dies, tal com determina la Llei, per tal que es facin a aquest Departament les rectificacions i reclamacions pertinents. En aquesta Ordre hi figuren les llistes de les entitats patronals i obreres que

han sol·licitat la inscripció a l'esmentat Cens Electoral Social. Això vaig dictar-ho, repeteixo, el 1.er de juliol i al *Butlletí* hi va aparèixer el 3 de juliol; per tant, el dia 18 acaba el termini.

Com que jo tinc tants desigs com el senyor Fronjosà d'anar a la renovació dels Jurats Mixtos, ell podrà apreciar que jo en això no m'hi he torbat gens, que no he tingut cap mena de negligència i que tan solament he fet apurar els terminis exactes que determina la llei i que venia obligat a fer-ho, perquè altrament hi hauria hagut protestes d'alguna entitat patronal o obrera; jo dono al senyor Fronjosà la penyora que el dia 18 de juliol acaba el termini perquè es puguin fer eleccions i que de seguida convocaré aquestes eleccions per a anar a la renovació de tots els Jurats Mixtos a tot Catalunya, tant pel que toca la representació patronal com pel que toca la representació obrera.

Aleshores, penso que el senyor Fronjosà s'haurà fixat que en el Pressupost jo he creat un càrrec d'Inspector de Jurats Mixtos, i l'he creat perquè jo no tenia cap manera de fiscalitzar-los; és a dir, sí que en tenia de manera, però el senyor Fronjosà ja sap el difícil que és des de la Conselleria estant exercir una fiscalització constant en els Jurats Mixtos, perquè després de tot m'haig de fiar de les dades que ells m'envien, de manera que qualsevulla cosa que jo demani m'ho podrien falsejar molt bé, i m'hauria de fiar exactament del que ells em diguessin. Creant el càrrec d'Inspector, un funcionari que vagi en representació meua a exercir aquesta funció d'inspecció dintre els Jurats Mixtos, ja no serà possible l'engany. Amb això veurà el senyor Fronjosà que jo m'ocupo d'aquesta qüestió perquè la considero vital; perquè considero que sense que els Jurats Mixtos funcionin normalment i bé, no hi ha possibilitat de poder-se entendre, de la manera que està convulsionat el món social. Jo crec amb el senyor Fronjosà que hem de procurar encarrilar tots els obrers perquè vagin cap els Jurats Mixtos; per això el meu desig és, quan abans millor, poder regularitzar el seu funcionament, perquè reneixi la confiança de tots els obrers en els Jurats Mixtos. I tingui la seguretat el senyor Fronjosà que d'avui endavant, per mitjà d'aquest Inspector, es faran complir tots els terminis que assenyalen les lleis en la substantiació de cada expedient.

Ha parlat també el senyor Fronjosà que no es complia la Llei de Col·locació Obrera. L'única cosa que puc dir al senyor Fronjosà és que es fixi, des que sóc Conseller, amb les vegades que he fet requeriment als Ajuntaments de Catalunya perquè es complís aquesta Llei. Jo tampoc no tinc cap culpa, senyor Fronjosà, que els Ajuntaments no vulguin obeir les ordres que jo dono! No m'he fixat si jo podia imposar algunes sancions a alguns Alcaldes perquè no complimenten el que disposo en el *Butlletí*; però el senyor Fronjosà ha de pensar que he passat per uns mesos tan agitats, que no he tingut la sort de poder-me preocupar de si tots els Ajuntaments de Catalunya complien aquestes disposicions. Però sí que puc dir al senyor Fronjosà que no és veritat que es deixin de complir per tot arreu. Jo li podria enumerar aquí una sèrie d'Ajuntaments de Catalunya — perquè tenim l'estadística — en els quals hi ha l'Oficina de Col-

locació Obrera en marxa. Sí que és veritat, amic Fronjosà, que ni els obrers s'hi inscriuen ni els patrons hi van, sí que és veritat! Però això no pot ésser una cosa imputable al Conseller de Treball, perquè jo no puc obligar la classe treballadora que en lloc de tenir fe en l'Oficina de Col·locació de cada població, en les seves bases de treball hi consignin una borsa que volen que sigui la seva, i no hi ha manera de poder-los fer entendre que sigui d'una altra manera. Nosaltres, aquí a Barcelona, en signem moltes de bases de treball, quasi a diari, i no hi ha manera de fer entendre als obrers, quan es parla de borses, que ja tenim una Borsa Municipal, que és aquella on han d'anar. No en volen saber res; ni els obrers d'una tendència determinada ni els de l'altra; no hi ha ningú que cregui en aquestes borses oficials. I d'això, d'aquesta resistència a voler complir les lleis, no és pas el Conseller de Treball qui en pot tenir la culpa. Jo asseguro al senyor Fronjosà que nosaltres fem tots els esforços perquè tothom compleixi la llei, perquè tothom vagi pels camins de la llei; jo no negligixo res en aquest sentit. En contra del criteri que pugui mantenir el senyor Fronjosà, jo li podria demostrar que no tenim aquesta benevolença pels patrons; no és veritat, no: nosaltres exercim aquella acció d'autoritat contra la classe patronal quan aquesta no compleix les lleis. Naturalment que no els posem a la presó...

El Sr. FRONJOSA: A nosaltres, sí!

El Sr. CONSELLER de Treball: A vosaltres tampoc!

El Sr. FRONJOSA: A carretades ens hi poseu!

El Sr. CONSELLER de Treball: No posem a la presó ningú pel fet que no compleixi la llei. Sap l'amic Fronjosà que si alguna vegada, per dissort, ha d'anar algun obrer a la presó, és per coses que no tenen res a veure amb el compliment de la llei.

El Sr. FRONJOSA: Per la vaga mercantil!

L'honorable Sr. PRESIDENT DE LA GENERALITAT: També hi varen anar patrons a la presó!

El Sr. FRONJOSA: I les penyores per la vaga mercantil?

L'honorable Sr. PRESIDENT DE LA GENERALITAT: No parli; ja sap la V. S. que, per nosaltres, ni penyores ni presons.

El Sr. FRONJOSA: Aquí està la qüestió!

El Sr. CONSELLER de Treball: El senyor Fronjosà parlava també de l'art. 68 de la Llei de Col·locació Obrera, però sap ell, referent a l'obligatorietat a què fa referència aquest article, que no és obligatori anar a cercar obrers a la borsa; és obligatori inscriure's-hi. El senyor Fronjosà, si mira la llei, veurà que hi ha un article que no diu que sigui obligatori haver-hi d'anar a buscar...

El Sr. FRONJOSA: Sí, senyor.

El Sr. CONSELLER de Treball: No: és obligatòria la inscripció, però no és obligatori haver-hi d'anar a buscar els obrers. Solament en determinats casos de la llei, com en parla l'art. 68, se'ls pot obligar; quan, per exemple, les comissions inspectores veuen precisament que no hi ha ningú que compleixi. Aleshores, ho podem pro-

posar i aleshores sí que puc ésser jo qui ho pot determinar. El senyor Fronjosà no sé si sap que abans del 6 d'octubre hi havia una Oficina de Col·locació Obrera a Sabadell que per la resistència precisament que oposava la classe patronal a acceptar-la, la vaig declarar obligatòria, com també vaig declarar obligatòria una Oficina de Col·locació al Prat, com també vaig declarar obligatòria una Oficina de Col·locació a l'Hospitalet. Però solament quan el Conseller té un motiu legal per a poder-ho fer, quan hi ha resistència sistemàtica a complir. L'obligatorietat no neix de seguida; si de cas, vé per a evitar precisament un conflicte. Aleshores és quan jo puc apreciar si hi ha la possibilitat d'un conflicte, a proposta de la Comissió inspectora, puc determinar l'obligatorietat. Però tàcitament, que la classe patronal tingui l'obligació d'anar a buscar a la borsa de treball, no, senyor Fronjosà.

El Sr. FRONJOSA: Ja en parlarem.

El Sr. CONSELLER de Treball: Ja en parlarem, sí senyor. El senyor Fronjosà també ha parlat de què no s'aplica la legislació als estrangers. També una altra vegada — i és molt normal que coincidim — he de donar la raó al senyor Fronjosà en totes les manifestacions que ha fet respecte als estrangers. Potser temps enrera hauria llegit el senyor Fronjosà que jo vaig prendre una mesura en aquest sentit. Nosaltres ja vàrem començar a intervenir en les empreses cinematogràfiques a requeriment precisament d'empleats d'aquí, dels fotògrafs; nosaltres vàrem intervenir i vàrem fer que es colloqués un nombre determinat de fotògrafs en el rodatge de pel·lícules. Ara bé; tingui en compte el senyor Fronjosà que el règim d'estrangers — que també va ésser una cosa que vaig recabar en el meu últim viatge a Madrid —, va a càrrec de la Delegació especial de l'Estat, aquesta cèlebre Delegació que hi ha aquí, que no exerceix més que una fiscalització impròpia, que no tindria d'existir. També és aquesta una de les coses que jo demano als companys de la Minoria Socialista, que per mitjà dels seus amics a Madrid — com jo ho he demanat als meus correligionaris de l'Esquerra i al Ministre del Treball, senyor Lluhi — exerceixin una pressió perquè es tregui aquesta Delegació; i que si no es creu convenient treure-la pel moment, que almenys se'ns doni el règim d'estrangers a nosaltres perquè no haguem de veure com molts catalans — i molts d'altres, que sense ésser catalans són espanyols que resideixen aquí a Catalunya — que s'han cremat els ulls estudiant, com molts obrers que s'han especialitzat en treballs tècnics, han d'estar parats mentre els estrangers treballen. Molt més, no essent-los permès als nostres conciutadans i compatriotes anar a treballar precisament a les nacions, a les nacions a les quals pertanyen els estrangers que envaeixen la nostra terra. Encara que potser no fos de la meva competència, que n'és; encara que m'hagués estat usurpat el 6 d'octubre — no a mi personalment, sinó al meu Departament i, per tant, al Govern de la Generalitat — encara que jo en aquest moment no tingui l'execució a aquest respecte, he fet les meves investigacions. Si jo hagués sabut que tenia de tractar d'aquesta qüestió el senyor

Fronjosà, hauria portat estadístiques que haurien deixat sorpresos tots els senyors Diputats, sobre el nombre d'estrangers de totes les nacions que tenim nosaltres treballant a Barcelona, mentre hem de veure amb molt de dolor com gent nostra, ben preparada, que ha estudiat, ha d'exercir càrrecs secundaris guanyant 300 o 400 ptes. al mes, això si tenen la sort de trobar feina, perquè hi ha una barbaritat d'enginyers que ni tan sols poden aconseguir aquestes pessetes de què parlo. Aquesta és una cosa sobre la qual vaig insistir molt prop del senyor Lluhi, que em va prometre que donaria ordres perquè es tornés a donar l'execució d'aquesta funció al Departament de Treball de la Generalitat. Jo vaig tenir l'honor — i això li demostrarà al senyor Fronjosà que en això hi he treballat bastant, en secret — de rebre una carta de l'Associació d'Enginyers Espanyols, amb residència a Madrid, on la qual se'm felicitava per la meua actuació en aquest sentit, dient-me que és una llàstima precisament que les activitats meves demostrades en aquesta qüestió, i el bon zel posat per mi per a resoldre el problema dels estrangers, no es trobin exactament igual en determinades autoritats que podrien exercir una coacció superior a la que jo, desgraciadament, puc exercir en aquest sentit.

Ha parlat també el senyor Fronjosà, referint-se a l'incompliment de la legislació social, de què no es complia el descans dominical. El senyor Fronjosà sap bé que des que jo torno a estar en el meu càrrec, han sortit, si mal no recordo, en poc temps, almenys dos Decrets sobre aquesta matèria. L'últim, perquè en fessin més cas, el signàvem el senyor Conseller de Governació i jo, perquè jo vaig plantejar davant del Consell la conveniència de què s'imposessin sancions als Alcaldes que no fessin complir en les seves localitats el descans dominical. Aquest Decret tampoc ha tingut efecte, i ha trobat la mateixa resistència, perquè la majoria dels Ajuntaments ens diuen que no el compleixen ni tenen el deure de complir-lo, perquè ells el diumenge celebren mercat tradicional. Està clar que el senyor Fronjosà ja s'ha referit a aquesta cosa sofística del mercat dominical, del mercat tradicional...

El Sr. FRONJOSÀ: Ho han de demanar cada cinc anys!

El Sr. CONSELLER de Treball: Sí, ja ho sé; però jo, per això, abans precisament que el senyor Fronjosà em parlés d'aquesta qüestió, ja vaig anunciar als meus companys de Govern que portaria un Decret, fruit d'un estudi que estava fent, per tal de veure d'abolir en absolut tots els mercats dominicals a Catalunya, puix sense aquesta mesura no veia la possibilitat que es pogués implantar veritablement el descans dominical a la nostra terra. Es compleix allà on es pot, en tots aquells Municipis que no tenen cap excusa; però hi ha una pila de Municipis que hi posen resistència a complir-lo amb el pretext aquest del mercat tradicional.

Després ens trobem amb una altra qüestió, com passa sempre que es tracta d'interessos, i és que quan jo puc demostrar a una localitat determinada, a un Ajuntament determinat, que el seu mercat no és tradicional i que no té permís per

a fer el mercat, i els faig complir el descans dominical, llavors em fan veure que el mateix es troben la població tal, la població qual, i no hi ha manera mentre no s'acabi amb tots els mercats dominicals, de poder imposar en absolut el descans els diumenges. És més; encara que tractant-se d'un incompliment de la llei sembla que això que vaig a dir sigui una heretgia, jo crec que mentre no es faci d'una manera absoluta, per tot arreu, hi ha localitats que tenen raó en queixar-se i no voler complir la Llei, perquè aleshores es col·locarien en una situació d'inferioritat envers els altres pobles.

Després, a part d'això, hi ha també una raó de sanitat en el que fa referència a l'estricta compliment del descans dominical. El senyor Fronjosà sap bé que hi ha una pila de poblacions que per la seva poca importància no poden tenir cambres frigorífiques, i nosaltres tenim alguns informes mèdics, presentats per alguns Ajuntaments, en els quals se'ns diu que l'anar a la realització total del descans dominical, sobretot si comencen a l'estiu, sense que la gent s'hagi pogut preparar, pot portar una epidèmia a Catalunya...

El Sr. RUIZ I PONSSETÍ: Em permet una interrupció? Això és un «cuento» tècnic. (Rialles.)

El Sr. CONSELLER de Treball: No sé si és un «cuento» tècnic, però de totes maneres ho diuen i ho raonen d'aquesta manera: a l'estiu, en les poblacions on no hi ha cambres frigorífiques, i on els obrers — i es comprèn que sigui així — no poden tenir neveres, i encara que en tinguessin en alguns llocs no disposen de gel, la carn comprada en dissabte per a guardar-la fins el diumenge, i el peix comprat també el dissabte, si les nostres bones companyes no mig preparen el dinar o el sopar el dia abans, no hi ha manera possible que les viandes es puguin aguantar...

El Sr. FRONJOSÀ: No em feu enfadar, senyor Conseller! (Rialles.)

El Sr. CONSELLER de Treball: No, no, senyor Fronjosà! Deixeu-me acabar, que em sembla que jo us he escoltat amb molta atenció. Jo dic que aquests són els informes que porten els Ajuntaments i que nosaltres creiem raonables. D'això ve que davant l'oposició dels uns i tenint en compte després aquests raonaments de caràcter mèdic, jo hagi anunciat la presentació d'un Decret, que té, però, d'ésser objecte d'estudi per part del Consell, perquè jo no vull acceptar per a mi sol la responsabilitat de fer complir estrictament el descans dominical a Catalunya, per una sèrie de raons que no és ara el moment d'explicar-les, i tenint sempre present que cada població té unes característiques distintes.

Després, jo he de contestar al senyor Fronjosà que la majoria de les poblacions, i d'acord amb la Llei del Descans dominical, si no hi ha bases que diguin el contrari, les carnisseries tenen dret a tenir obert.

El Sr. FRONJOSÀ: Els patrons.

El Sr. CONSELLER de Treball: Ja n'hi ha prou. El mateix succeeix en tots els establiments de queviures. I jo pregunto als qui parlen tant i tant de l'incompliment del descans dominical...

El Sr. FRONJOSA : Perdoni la V. S., però hi ha els que venen teixits i altres coses.

El Sr. CONSELLER de Treball : ... jo pregunto a veure a les poblacions de Catalunya, després de treure aquesta part que es refereix als queviures, als bars i establiments similars, què queda més obert? Els estancs i poques coses més. Amb l'observació que en aquests pobles la majoria d'establiments no tenen dependents. Si mirem en canvi totes les poblacions de tipus industrial, per tot arreu es compleix el descans dominical, exceptuant alguns d'aquests pobles que ja he dit que tenen el pretext del mercat tradicional, i com fins ara els era emparat per la llei, jo no puc fer totes les coses d'una sola vegada. Però, jo, com ja he dit, penso també ocupar-me d'aquest estat de coses, portant a l'aprovació del Consell un Decret que doni una regularització a aquesta qüestió. Però no és tan fàcil com sembla al senyor Fronjosà el fer complir la Llei del Descans dominical d'una manera absoluta i sistemàtica, perquè és més difícil del que ell suposa, i jo no accepto pas en aquest cas concret la responsabilitat que se'm pugui dir que deixo de fer complir una llei de caràcter social.

Ha dit també el senyor Fronjosà que nosaltres no complim estrictament el Decret del 29 de febrer del 1936 sobre les Comissions especials; que nosaltres acceptem recursos. Això sí que no és cert, senyor Fronjosà! Nosaltres hem acceptat escrits d'allegació; no el que s'anomena pròpiament recursos, sinó que hem acceptat escrits en els quals el patró ens denunciava deficiències i injustícies que, segons ell, s'havien comès en una Comissió determinada. Però ha de saber el senyor Fronjosà que si bé l'estudi d'aquests escrits ha retardat l'aplicació del Decret, nosaltres en cada cas hem procurat garantir el dret dels obrers, i ho hem fet dient : «Sí, no tenim cap inconvenient a estudiar el que plantegeu vós; però a vós s'us ha de condemnar al pagament de x pessetes, i, per tant, si no dipositeu aquestes pessetes, nosaltres no donarem compliment tot seguit a la sentència, per tal d'estudiar l'allegació que vós feu.»

I sàpiga el senyor Fronjosà que a això ens hi hem vist precisats, molt en contra de la nostra voluntat; ens hi hem vist precisats per no haver funcionat bé aquestes Comissions especials. Si tots els Presidents haguessin sabut exactament quina era llur missió, derivada de les instruccions que se'ls donà i que per tant havien de conèixer; si algun President no hagués estat mogut per mòbils polítics i hagués anat estrictament al compliment del Decret, no ens hauríem vist obligats a haver d'esmenar la plana a ningú. Si nosaltres hem acceptat aquestes alegacions concretes és perquè el Ministeri ens ho ha autoritzat, i, en contra del que diu el senyor Fronjosà, jo no tenia més remei que haver de consultar el Ministeri en el moment en què hi havia gent que fugia del Decret, en el moment en què trobàvem falls fets absolutament al marge del Decret. Precisament perquè aquest Decret deia que era irrevocable, consideràvem una injustícia manifesta fer pagar, per exemple, a un patró unes pessetes que no era de justícia que se li fessin pagar, i ho considerava injust perquè jo sóc un home que quan convé aplico tot el pes de la justícia al patró. Ara que per a poder fer això, per a poder defensar bé els

obrers, per a poder fer aquelles coses que calguin a favor dels obrers dintre de la llei, jo també procuro no cometre injustícies amb l'altre classe quan ens trobem que hi ha algú que actua per mòbils polítics. Jo dic al senyor Fronjosà, a veure si ell troba bé, a veure com s'arranjaria, si es trobés amb un cas com ens vàrem trobar en una Comissió d'aquestes : hi ha uns obrers que un dia marxen de la població, no detinguts — però pel cas moral és igual, si no se n'haguessin anat els haurien detingut —, però marxen d'aquella població; quan els sembla, després d'haver transcorregut uns quants mesos, quan la cosa s'ha apai-vagat i potser no els passarà res, es presenten a aquella població, es presenten a la casa, la qual els diu que ja poden anar-hi a treballar demà. Aquells obrers hi van i treballen. Però després d'uns quants mesos que treballen a la casa, ve el Decret del senyor Ramos, aquest Decret del 29 de febrer, i aquells obrers fan una reclamació per indemnització a la Comissió especial. I la Comissió especial aquesta condemna la casa a pagar el màxim d'indemnització. Indemnització, de què? Perquè aquella casa no tenia obligació de cap mena de pagar indemnització a aquells obrers. Si és una casa que no els havia acomiadat, si és una casa que quan vénen de l'exili, sense discutir-los res ni preguntar-los res, els torna a admetre! Un patró que es comporta bé, que el que era abandonament de treball, pròpiament, segons els textos de les lleis que ha anat citant el senyor Fronjosà, el que era abandonament de treball passa a ésser motiu d'una reclamació per part dels obrers, quan hauria pogut haver-hi una sanció per a ells! Consti que jo no l'hauria trobat bé; millor que no es fes així. Però, tot i tenint raó el patró dintre de la llei, encara resulta que després que hauria pogut imposar una petita sanció — compregui-ho bé el senyor Fronjosà, la V. S. em parlava de compliment de les lleis, i ara jo li'n parlo també —, el patró els admet, no diu res, i nosaltres després castiguem aquest patró. Jo això no podia acceptar-ho, senyor Fronjosà!

Però hi ha altres casos pitjors que aquests. Hi ha, per exemple, Comissions d'aquestes especials, que han fallat coses que no tenien res que veure amb el Decret, que eren del 1932. Han fallat aquestes Comissions totes les coses que han volgut i que els han portat. Naturalment que hi ha hagut Presidents que han tingut cura de no fer-ho, que han dit : «Això no entra dintre del Dret, perquè aquest determina que nosaltres hem de tramitar aquestes i aquestes qüestions.» Però hi ha hagut algun President que no ha tingut aquesta cura, que ha tramitat tots els assumptes i que després, malgrat de la posició patronal, ha dirimit a favor de la classe treballadora qüestions que ell, en principi, no havia d'haver acceptat. Ja em dirà, senyor Fronjosà, si nosaltres ens havíem de creuar de braços davant de tot això.

El Sr. FRONJOSA : El felicito, perquè demà, quan rectifiqui, li preguntaré perquè no feu res quan els patrons no compleixen les bases.

El Sr. CONSELLER de Treball : I jo li constataré plenament aquesta pregunta; jo puc constatar-li això.

Jo pregunto, de totes maneres, al senyor Fronjosà, si s'hagués trobat en aquest cas i amb l'es-

perit que té de complir les lleis, amb aquest afany que té que es compleixin les lleis, i que jo comparteixo, què hauria fet?

El Sr. FRONJOSA : Em permet? Li contestaré ara mateix. Si el meu passat hagués estat d'un respecte tan rigorós a la llei, que no hagués distingit quan eren patrons que reclamaven, de quan eren obrers, hauria fet complir la llei.

El Sr. CONSELLER de Treball : Hauria fet complir la llei? Doncs això és el que jo faig.

El Sr. FRONJOSA : La llei s'ha de fer complir sempre.

El Sr. CONSELLER de Treball : Jo he pres bona nota de coses que ha denunciat el senyor Fronjosà. Ara, que ell ha de pensar una cosa : que jo no tinc la sort d'estar a tot arreu, encara no sóc Déu, i m'assabento d'aquestes coses quan se'm denuncien. Però tingui la certesa, senyor Fronjosà, que quan m'assabento de l'incompliment de la llei, la faig complir exactament a tothom, i que si alguna vegada tinc una mica de tolerància, la tinc també per a tothom.

El Sr. FRONJOSA : ¿I la casa Pirelli i la casa Ford, compleixen el laude metallúrgic?

El Sr. CONSELLER de Treball : La casa Pirelli compleix el laude metallúrgic.

El Sr. FRONJOSA : Des de quan?

El Sr. CONSELLER de Treball : No ho sé, però sí que sé que el compleix.

El Sr. FRONJOSA : I la casa Ford?

El Sr. CONSELLER de Treball : La casa Ford, no, però és una qüestió que l'estem tractant. Precisament, encara aquest matí he tingut una comissió d'obers de la casa Ford, al meu despatx.

De totes maneres — ja no en pla d'interrogatori —, no és que haguem acceptat recursos amb referència, al Decret del 29 de febrer, sinó escrits d'allegació, perquè consideràvem que era necessari, perquè si no, amb l'actuació que havien observat alguns Presidents d'aquestes Comissions especials — actuació de la qual nosaltres no en tenim la culpa, perquè hi havien unes instruccions de les quals no haurien hagut de moure's — hauríem anat a un caos, i pensí el senyor Fronjosà que si he fet això, ha estat precisament per a poder fer rectificar moltes coses mal fetes que es fan en aquestes Comissions especials i en els Jurats Mixtos, la majoria en contra de l'obrer.

Però per a obtenir aquesta força moral, per a ajudar el dèbil, que és moltes vegades el que sol ésser atropellat, jo no tinc cap inconvenient en acceptar aquests escrits, i estudiar-los, i en el cas que existeixi injustícia, portar altra vegada l'assumpte a la Comissió, perquè torni a deliberar sobre d'ell i doni nou veredict.

El senyor Fronjosà ha parlat també, quan s'ha ocupat d'algunes vagues, de la diferència de tracte que segons ell creu tenim amb determinades organitzacions. Això el senyor Fronjosà ja sap que no és veritat. El senyor Fronjosà ha estat injust en aquesta qüestió. No, senyor Fronjosà, a mi no em dirà ni un sol cas de parcialitat per part de la Conselleria de Treball.

El Sr. FRONJOSA : Em permet una interrupció?

El Sr. CONSELLER de Treball : Sí.

El Sr. FRONJOSA : Una pregunta : si el senyor Conseller, quan actuava en les organitzacions obreres hagués vist que es donava un tracte a la seva organització com el que s'ha donat a la U. G. T. en la passada vaga dels escombriars, s'hauria conformat?

El Sr. CONSELLER de Treball : No. I ara li vaig a dir una cosa : ja sap el senyor Fronjosà que en la vaga d'escombriars, per ésser una vaga en la qual estava directament interessat un organisme oficial, jo no hi vaig tenir cap participació. Fou una qüestió d'acció directa entre l'Ajuntament i els Sindicats. Però després, i d'acord precisament amb el criteri del senyor Fronjosà, del qual també jo participo, vaig fer gestions precisament perquè es remediés el que jo considerava que era una injustícia. Però com que aquestes gestions no es podien fer amb l'organització sindical, sinó prop de l'empresa, ja sap el senyor Fronjosà i els amics de la U. G. T. que jo per dues vegades he cridat inútilment aquesta empresa, sense que li pogués fer rectificar l'acord. I, naturalment, jo no tinc força per a obligar aquests senyors a què rectifiquin l'acord. Jo li vaig demanar a l'empresa que aquest percentatge que s'havien reservat ells, perquè ja se sap que en un cas els Sindicats s'han reservat el 60 per 100...

El Sr. FRONJOSA : El 65 per 100, i diferències d'hores de treball i pagament de viatges.

El Sr. CONSELLER de Treball : Jo vaig cridar a l'empresa i vaig dir-li que considerava injust el que s'havia fet, però l'empresa...

El Sr. FRONJOSA : És el preu d'una lleialtat!

El Sr. CONSELLER de Treball : Em sembla que té prou personalitat l'Ajuntament de Barcelona, perquè no se li hagi de discutir un pacte de treball, que jo no sabia de la manera que anava. Ara bé, precisament perquè jo participava d'aquest criteri, quan la vaga de la indústria gastronòmica s'anava a fer una cosa igual, pels de l'A. H. C. R. I. S., jo els vaig dir que allò no es podia acceptar. Però aleshores ho vaig poder dir perquè eren unes bases que es feien a presència meua. Vaig dir que aquelles bases no es podien acceptar perquè representaven un monopoli en benefici dels obrers que figuressin en una determinada organització, i aquells representants, reconeixent la injustícia que hauria representat el manteniment a aquelles condicions, varen consentir en treure aquell extrem de les bases. Però a l'Ajuntament de Barcelona, sens dubte ningú, no s'hi va fixar o no es varen donar compte de la importància que això representava, perquè era donar un monopoli d'un servei a una determinada entitat obrera. De manera, amic Fronjosà, que privilegis no n'he tingut cap per a ningú, i en la Conselleria procuro ésser imparcial i tractar igual a tots. Jo procuro resoldre les qüestions dintre de la Llei, i potser amb excessiva bona fe intento realitzar un dels postulats enormes que havia estat fins ara objecte de polèmica o objecte de discussió en la majoria de les publicacions obreres.

Jo crec que és una equivocació que hi hagi tantes organitzacions sindicals. El senyor Fronjosà ens ha dit molt bé que hi ha una pila de gent que procuren augmentar la seva capelleta, i

tots van amb aquesta marxa desenfrenada de cara precisament a fer organitzacions; jo no tinc la culpa, senyor Fronjosà, que ens trobem en el ram de l'aigua i també en el ram fabril i tèxtil, amb tres bases de treball de tres organitzacions diferents; jo no tinc la culpa que em trobi amb una vaga com hi ha ara a la Uralita, en la qual també hi hagi dues bases de treball en una mateixa casa.

El Sr. FRONJOSÀ: Tot el que pugui passar-li a la Uralita, li està bé, perquè va ésser precisament el senyor Roviralta el que a mi va dir-me que ell preferia tractar amb una organització que actua sempre fora de la llei; millor dit, va dir-me que la classe patronal catalana, no tenia de preocupar-se de les actuacions fora de la llei. Va ésser aquest senyor el que va dir-m'ho en el seu despatx de la plaça de Palau.

El Sr. CONSELLER de Treball: Bé; però el cert és que jo no en tinc la culpa d'això. Jo no tinc la culpa que la classe treballadora estigui tan dividida, i que moltes vegades haguem de tractar amb uns, i altres vegades amb altres. Però pensi el senyor Fronjosà que jo quan dic això, sempre és des d'un punt de vista honrat, i la meua actuació està inspirada en l'anhel d'evitar conflictes a la ciutat, i si en un moment determinat veig que atancant al Departament a un sector que podria portar una pertorbació o que sense comptar amb la seva cooperació no es podria solucionar un conflicte, procuro que aquest sector s'atanci al Departament. I jo no crec, tampoc, que aquest sector sigui tan repudiable, perquè fins ara, senyor Fronjosà, els Socialistes de la U. G. T. li anaven al darrera per a fusionar-se. Jo he llegit moltes allocucions del senyor Largo Caballero...

El Sr. FRONJOSÀ: No em transfereixi a Madrid; no transferim la qüestió, no moguem la qüestió d'aquí!

El Sr. CONSELLER de Treball: La primera vaga amb què em vaig trobar, de caràcter col·lectiu, el primer conflicte gran que hi va haver, el dels metallúrgics, va resultar que la C. N. T. i la U. G. T. anaven plegades. Això prou ho sap el senyor Fronjosà. M'he trobat amb molts conflictes, i ara precisament tinc un ofici de vaga, en el qual la U. G. T. la C. N. T., el C. A. D. C. I. i totes les organitzacions sindicals van plegades. De manera que les organitzacions obreres quan els convé fan front únic, i a mi em sembla bé, i fins em semblaria millor que no haguessin de fer front únic, sinó que tots pertanguessin a la mateixa central sindical. Però si jo em trobo un ofici de vaga amb un segell que diu C. N. T., jo com a autoritat tinc l'obligació de tractar amb ells.

El Sr. FRONJOSÀ: Jo no he dit que hi hagi d'haver diferència de tracte.

El Sr. CONSELLER de Treball: No, no hi ha diferències de tracte; en absolut, el tracte és igual per a totes les organitzacions sindicals. I el senyor Fronjosà reconeixerà que si hi ha organitzacions que diuen que no volen tractar amb l'autoritat i altres que estan disposades a tractar-hi, allò lògic és que jo doni millor tracte a l'organització sindical que vulgui tractar amb mi que no pas a l'organització que no vulgui tractar-hi. Vegi el senyor Fronjosà com la lògica li prova-

ria que és a l'inrevés del que ell entén i diu, i que en tot cas, la diferència de tracte fóra per a l'organització sindical que volgués tractar amb mi.

Perquè vegi el senyor Fronjosà que nosaltres fem tot el que podem per a l'estricta compliment de la Llei, aquí tinc les dades del mes passat, signades pel Delegat de Treball interí, en les quals em dona compte de tots els treballs que ha fet la Delegació i Inspecció de Barcelona i dels serveis prestats, que no són propis precisament de la Inspecció i de la missió que els hi està confiada.

D'eils es desprèn que han estat 406 els casos d'intervenció, en 298 casos de reducció de treball, en el mes de juny solament; en 59 casos de tancaments de fàbriques; en 62 casos d'intervenció de conflictes i després 5 casos per trasllats d'indústries.

El senyor Fronjosà sap que nosaltres tampoc tenim la culpa si en molts casos no es pot fer complir la legislació social, perquè tampoc tenim la culpa que l'Estat espanyol tingui un pressupost tan migrat pel que fa referència a inspeccions, i que per a Barcelona i la seva circumscripció hi hagi únicament sis Inspectors de treball, quan per realitzar una inspecció acurada a Barcelona se'n requirien almenys deu o dotze. No hi ha dubte que per a fer una inspecció únicament de les bases del treball i del compliment de tota la legislació, es requiririen, sense exagerar, deu o dotze Inspectors de treball. Ara només en tenim sis i ultra les funcions que els són pròpies, puc fer esment d'unes dades que honoren la Delegació de Treball de Barcelona. Exactament amb la mateixa intensitat han treballat les Delegacions de Girona, Tarragona i Lleida.

Per a fer referència a les activitats del nostre Departament, no parlo del que jo he fet, que no té importància, ni tampoc del que ha fet el senyor Director general del Treball, ni altres funcionaris que ocupen un pla superior en el meu Departament, sinó que em refereixo únicament a l'Oficina de Conflictes. En el període comprès entre els mesos de març fins el 30 de juny, aquesta ha tractat nou-cents casos per acomiadament de personal. Ha intervingut i ha solucionat cent vint-i-una vagues. Ha tractat mil tres-cents vuitanta-quatre casos de repartiment de treball. També ha tractat cent vuitanta-quatre casos per diferències de sou. Ha substanciat nou-cents casos d'indemnitzacions per acomiadament i han estat signats cent setanta pactes col·lectius, havent intervingut també en setanta-nou casos d'incompliment de pacte i bases de treball.

De manera que si té en compte el senyor Fronjosà allò fet per la Delegació durant el mes de juny i el que ha realitzat l'Oficina de Conflictes, que són els dos llocs on es porta l'estadística de conflictes, i té en compte també tot el que fan aquestes Delegacions de Girona, Tarragona i Lleida, veurà que nosaltres, amb el personal escàs que comptem, no podem fer més coses, perquè de miracles no en fa ningú.

Tingui la certesa el senyor Fronjosà, de totes maneres, que jo li agraeixo en l'ànima no solament les paraules afectuoses — que ja sap que jo comparteixo el mateix afecte — que m'ha adreçat durant la seva interpellació, sinó que pot tenir també la certesa absoluta que totes les coses

que ha denunciat ací, ni per mi ni per part del Govern hauran de caure en el buit.

Jo tindrè molta cura, després de repassar detingudament el DIARI DE SESSIONS, i recolliré totes les suggerències que hagi fet el senyor Fronjosà, procurant esmenar totes les coses que ell hagi denunciat. Tingui la certesa absoluta que la interpellació de la V. S. no haurà estat pas inútil en allò que fa referència a quant la V. S. té el deure de plantejar ací pel que representa, i que jo tinc el deure de recollir en nom del Govern de Catalunya. (*Molt bé! i aplaudiments en la Majoria.*)

ORDRE DEL DIA

per a la sessió de divendres

1. Precs i preguntes.
2. Continuació de la interpellació sobre la vigència del Decret del 2 de setembre del 1933.
3. Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei relatiu a l'estudi d'un procediment de suspensió del pro-

cediment administratiu per al cobrament de les quotes d'exaccions municipals.

4. Discussió del dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei aprovant la segregació d'una part del terme municipal de Masies de Sant Hipòlit, per tal d'agregar-la al de Sant Hipòlit de Voltregà.

5. Discussió del dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei aprovant la segregació de la barriada de Sant Antoni, del terme municipal de Calonge, per tal de constituir-se en Municipi independent.

6. Continuació de la discussió del dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei reguladora de la Procuradoria de Catalunya.

7. Discussió del dictamen de la Comissió sobre el Projecte de Llei relatiu a l'aprovació del Pressupost extraordinari d'Obres i Sanejament i del també extraordinari d'ampliació del de liquidació de crèdits del 1934 formulats per l'Ajuntament de Barcelona.

(*S'aixeca la sessió a un quart de nou i deu minuts de la vetlla.*)

